BONDIA® ARUBA

E Politico y politica 'irelevante'...
Problema mes si ta 'relevante'...

Diasabra 20 di Januari 2024 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

OM ta exigi castigo di prison y Terbeschikkingstelling den caso di abuso sexual

Pagina 2

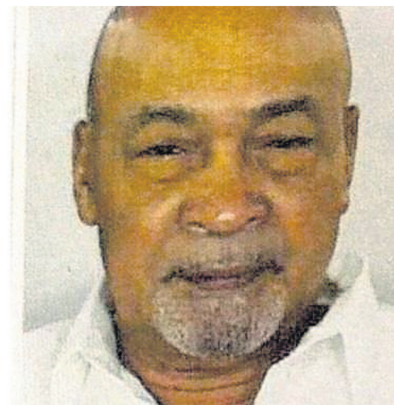
- **OE AZV ta aclaria cu hospital ta dispone di MRI pa prostaat for di algun tempo caba**
  Pagina 3
- **A nombra Presidente y Secretaris nobo di Huurcommissie**
  Pagina 6
- **Temporada di Influenza ta activo atrobe**
  Pagina 7

Scol Basico Washington prome pa ricibi hardin di alimentacion

Pagina 4

Polis di Surnam ta emiti boletin den buskeda di Desi Bouterse y su bodyguard

Pagina 8

Venezuela: Maduro ta acusa oposicion di prepara atentado terorista prome cu eleccion

Pagina 11

Ministerio Publico ta exigi castigo di prison y Terbeschikkingstelling den caso di abuso sexual

Ayera den Corte den Prome Instancia a trata e caso penal contra e homber di inicialnan C.A.v.A. di 35 aña di edad, na ken Ministerio Publico a pidi un castigo incondicional di seis aña y Terbeschikkingstelling (TBS), ya cu e persona aki ta sufri di un trastorno psikiatrico.

Segun e comunicado di prensa, e sospechoso aki ta ser acusa di tabata provoca hopi mucha muhe jong pa haci actonan sexual cu nan. E tabata manda e muchanan muhe mensahenan cu pregunta si nan kier gana placa of si nan kier sali den un photoshoot.

Ademas di esey e tabata manda nan potretnan di un curpa di homber stijf. Cu otro muchanan muhe e tabata warda nan na nan scol y tabata masturba den nan presencia. Cerca un par di mucha muhe el a yega te violacion sexual.

Ademas ta acusa e sospechoso di a haci sex cu dos mucha muhe menor di edad y di tabatin porno infantil den su posesion.
E sospechoso a ser examina pa un psikiatra y un psicologo unda nan a constata cu e tin un trastorno psikiatrico, pa cual e lo mester tratamento.

Ayera fiscal di husticia a exigi un castigo incondicional di 6 aña contra V.A., ademas (cu bista riba e conseho di e dos expertonan) tratamento obligatorio den forma di un TBS cu condicionnan.
Esey ta encera cu V.A. lo tin cu sinta su castigo di prison pa despues mester sigui tratamento obligatorio pa tempo largo. Hues lo dicta sentencia aki tres siman.

Kico ta TBS?
Terbeschikkingstelling, miho conoci como 'TBS', ta un medida cu un hues ta duna pa protege comunidad contra hende cu ta comete crimennan mientras nan ta padece di un trastorno mental grave of di falta di desaroyo cognitivo pa distingui kico ta bon y kico ta malo.

Ta existi dos tipo di TBS, un cu ta mara na condicion y otro cu ta tratamento obligatorio.

E condicionnan cu hues ta tuma na cuenta pa un persona haya TBS ta cu e autor a comete un delito cu un castigo di prison di por lo menos 4 aña of mas, e autor tabata padece un trastorno di personalidad, psicosis of discapacidad intelectual ora el a comete e delito y e ultimo condicion ta cu e seguridad di otronan ta den riesgo debi cu e autor lo por comete e mesun tipo di crimen un biaha mas.

Na Aruba, e prome biaha den historia cu un hues a duna como castigo TBS tabata na aña 2017 ora Gabriel M., cu tabata padrastro di dos mucha chikito (Rishandroh Anastacia y Rishandrick E. Frans), a wordo haya culpabel di maltrata nan cu consecuencia cu nan a fayece. El a keda sentencia cu 15 aña di prison y TBS obligatorio, pero na e momentonan aki te ainda ni Aruba ni paisnan di Caribe Hulandes ta conta cu un centro psikiatrico forensico.

Situacion fastioso cu container di sushi

Hende sinberguensa ta yena container di sushi cu no a paga p'e

Recientemente den un grupo popular ariba red social Facebook, un usuario a haci un publicacion ariba un situacion fastioso cu a tuma luga cu ta involucra un baki di sushi y hendenan sinberguensa cu ta probecha di situacionnan y ta perhudica otronan.

E usuario aki a conta cu el a paga pa huur un baki di sushi (container) pa tira sushi afo pa yuda un adulto mayor haci limpiesa na su cas. Lamentablemente, hendenan sinberguensa a probecha di esaki, y prome cu e usuario por a yuda e adulto mayor cu e limpiesa di su cas y benta e cosnan afo, ya otro hende a yena e container full cu sushi.

"Mi djis kier a skirbi tocante un topico cu mi ta haya hopi erg. Un hende ta huur un baki di EcoTech pa purba yuda un hende di edad haci su cas limpi pa e por tin un mihor vivienda saludabel (hoarder). Y otro hende ta bin anochi y yena e baki FULL cu nan NO a paga pie cu tur nan sushi (sofa, mata, television y hopi mas...) y e hende mes cu ta paga pa huur e baki awo no por ni usa su mesun baki. Con esaki por ta posibel? Un baki no ta barata. Mester tin un sistema di control," e usuario a publica.

Un situacion cu sigur ta fastioso y ta causa disgusto grandi. E publicacion aki a ricibi hopi comentario, hopi reaccion, di otro usuarionan di Facebook cu a comparti e frustracion di e persona cu a haci e publicacion.

"Cera wowo y nanishi y coba aden. Busca cualkier recibo cu nomber riba dje y yama polis," un usuario a contesta.

"Yama polis. Bisa nan traha un rapport di e incidente. Next check si tin camara rond cu por a capta algo of algun testigo. Hopelijk esey ta e caso. Laga polis busca e sinberguensa cu a haci esey y pone saca tur cos di eynan. Suerte," otro a comenta.

"Asina a para bira na Aruba. Tur sinberguensa kier probecha pa no saca placa pa paga pa benta nan sushi afo. Hendenan asina bo por yama nan pa sinberguensa trankil den nan cara," otro usuario a expresa.

Lamentablemente esaki ta algo cu ta sucede frecuentemente. Varios persona a comenta ariba e mesun publicacion aki cu nan tambe a pasa den situacion fastioso asina y mester a tuma medidanan, manera pone candal na e baki di sushi, pa esaki no pasa mas.

Organo Ehecutivo AZV ta aclaria cu hospital ta dispone di MRI pa prostaat for di algun tempo caba

Diahuebs ultimo, a keda publica un articulo den medio local 24ora den cual ta señala cu un centro medico priva ta ofreciendo un servicio cu Aruba, specificamente Dr. Horacio Oduber Hospital, supuestamente no por ofrece y e centro medico aki si. Esaki a causa un reaccion di Organo Ehecutivo AZV, unda nan ta sigura cu e noticia aki no ta corecto.

E comunicado di prensa ta indica: "Recientemente Organo Ehecutivo AZV (OE AZV) a tuma nota di un articulo yama 'Punta Brabo Diagnostic Center: Prostate MRI Screening awor obtenibel na Aruba.' E articulo aki ta duna informacion cu ta incorecto y ta parce mas bien un intento di Punta Brabo Diagnostic Center pa convence comunidad di Aruba cu ta solamente nan ta e unico instituto (priva) cu ta ofrece dicho servicio."

Como seguro AZV ta di suma importancia pa clarifica kico ley di AZV ta stipula, manera kico ta permiti y kico no. Adicionalmente nan ta splica kico a conduci na nan escogencia pa traha por ehemplo cu Hospital Dr. Horacio O. den caso di e MRI test pa prostaat, como tambe e motibo di pakico tin casonan cu mester manda exterior pa haci MRI avansa.

Ley AZV
Tin varios punto cu ta stipula den ley AZV:

- Den prome luga e ley AZV ta stipula cu tur cuido medico cu por tuma luga na Aruba ta tuma luga na Aruba.
- Na 2do luga e cuido medico mester ta medicamente necesario, di bon calidad, eficiente y efectivo.
- Na 3er luga ley AZV ta stipula cu solamente den caso cu no tin e conocemento, ekipo y of infrastructura disponibel na Aruba, e ora ey Organo Ehecutivo AZV por duna aprobacion pa haya cuido medico den exterior.

Adicionalmente Ley AZV ta stipula tambe pa ki tipo di cuido y cu ki tipo di organisacion y of grupo di dunadonan di cuido OE AZV por contrata.

Diagnostico riba su mes no ta un derecho describi den ley pero ta forma parti di e cuido medico specialisa cu segun ley ta ser contrata cerca instituto medico reconoci pa duna esaki manera Dr. Horacio O. Hospital, ImSan of cerca specialistanan cu AZV tin contract cu nan.

E ley ta dicta esaki pa asina por percura pa AZV cumpli cu su tareanan hancra den ley di mantene calidad di cuido sin desperdicio y consumo innecesario y un bon maneho di e gastonan di cuido, pues den cuadro di e ley di AZV no tin espacio pa contract sin mas cu institutonan priva cu riba propio iniciativa (comercial) a scoge pa cumpra un aparato di MRI avansa.

MRI Prostaat
Otro factornan cu ta hunga rol den e escogencia cu kende OE AZV ta permiti pa traha ta por ehemplo, e resultado final cu kier realisa cu cada screening y/of test. Den caso di e MRI test di Prostaat ta asina cu OE AZV tin contract cu Dr. Horacio O. Hospital y conhuntamente kier yega na un miho conexion entre e MRI -esta imagennan cu ta ser haci- y e tipo di testnan cu despues lo mester sigui. Por pensa si por ehempel, si mester haci un biopsia despues. Pues mirando cu e test aki ta parti di un proceso completo di cuido specialisa ta traha colectivo cu Dr. Horacio O. Hospital.

Tambe ta asina cu Dr. Horacio O. Hospital ta dispone di un aparato avansa, mesun sorto di aparato por cierto cu esun di Punta Brabo Diagnostics Center. Pero hasta disponiendo di un bon aparato MRI avansa, semper lo tin casonan cu lo mester bay exterior pa motibo cu tin mester di imagennan (MRI) hopi mas avansa (mas ainda) cu e actual "caliber/modelo" di aparato cu tin awor na Aruba.

"OE AZV tin e responsabilidad pa semper keda evalua inversion versus demanda y pa e motibo ey ta den e proceso cu Dr. Horacio O. Hospital pa modernisacion di e MRI actual." Nan ta indica.

Articulo 25 punto 2
Organo Ehecutivo AZV den su comunicado ta sigura cu den dicho articulo, Punta Brabo Diagnostics Center ta haci un 'yamada' na e pashentnan pa haci uso di nan derecho di restitucion pa medio di articulo 25 punto 2 di Ley AZV. Esaki ta e articulo cu ta stipula e condicionnan pa por haya cuido medico den exterior via OE AZV.

"Aki tin un ekibocacion grandi ya cu ta lubida di menciona cu pa e asegurado di AZV haci uso di articulo 25 punto 2, mester tin un aprobacion previo di OE AZV (pues un aprobacion basa riba articulo 25 punto 1 prome) cu por haci uso di e articulo 25 punto 2."

AZV ta haci un peticion na su aseguradonan
"Como seguro AZV nos ta haci un apelacion na e asegurado cu ta pendiente di su MRI Test di Prostaat. Bo seguro AZV ta cubri MRI test via Dr. Horacio O. Hospitaal riba peticion di bo specialista. Den caso cu bo specialista haya necesario y conclui cu tin mester di un imagen (MRI) mucho mas avansa cu e actual imagen, e ora bo specialista medico lo haci e peticion pa bo na seguro AZV pa bo por bay exterior ya cu pa dicho tipo di imagen ni e aparato actual di Dr. Horacio O. Hospital ni esun di Punta Brabo Diagnostics Center lo por sirbi, esaki ta rekeri di aparatonan hopi mas avansa cu ta solamente den paisnan grandi tin.

Minister Arends a anuncia inicio di proyecto Agroforesteria Sintropico na scol

Scol Basico Washington prome pa ricibi hardin di alimentacion

Ayera mainta Minister di Transporte, Integridad, Naturalesa y Asuntonan di Adulto Mayor, Ursell Arends a tene un conferencia di prensa pa anuncia e inicio di e proyecto di agroforesteria sintropico na scolnan basico. El a anuncia cual ta e scolnan cu lo ta participando y e prome scol cu ta bay ricibi e hardin di alimentacion.

El a splica cu e proyecto di agroforesteria sintropico ta un proyecto unda e scolnan cu ta participa ta ricibi sosten tanto for di Santa Rosa Aruba y Living Soil, como tambe for di Gobierno di Aruba pa desaroya un hardin cu ta provee alimentacion y asina inculca e balor pa agricultura den e futuro generacion pa medio di tecnicanan sostenibel

Minister Arends a indica cu Ministerio di Naturalesa ta financia e proyecto aki y ta trahando conhuntamente cu Santa Rosa Aruba y Living Soil den e proyecto aki pa duna guia y sosten na e scolnan y tambe duna guia y sosten pa loke ta trata e materialnan pa haci e proyecto aki posibel.

E mandatario a agrega cu e personal di e scolnan y e boluntarionan lo ricibi training pa asina ta mas informa y prepara pa e tecnica di agroforesteria sintropico, tanto pa e mantencion y cuido, pero tambe pa plantacion di matanan. Alavez lo traha tambe ariba implementacion di esaki den e curriculum escolar.

Minister Arends a menciona cu manera ta conoci caba, aña pasa dia 1 di november Gobierno di Aruba a lansa e proyecto aki y a lansa e plataforma cu a duna oportunidad na e scolnan basico pa registra y participa na e proyecto aki.

El a splica cu e plan tabata pa scoge un total di 10 scol basico, pero mirando cu un cantidad grandi di scol a inscribi, gobierno a scoge e ora un total di 13 scol pa forma parti di e proyecto aki, 13 scol basico y tambe IPA.

E scolnan basico cu ta bay ta participando den e proyecto di agroforesteria sintropico ta Scol Basico Washington, Scol Primario Kudawehca, Colegio Hilario Angela, Colegio Conrado Coronel, Pius X School, Scol Caiquetio, Sint Paulus School, Play2Whizz Campus, Scol Basico Dornasol, Scol Paso pa Futuro, Mon Plaisir School y Grof Van Zinzendorf.

El a indica cu IPA tambe ta bay ta participando pa e maestronan conoce e tecnica di agroforesteria y e importancia pa loke ta trata e sector primario. Di e forma aki conhuntamente cu e maestronan cu ta den preparacion pa guia e futuro generacion, nan tambe por yuda inculca e importancia di agricultura den e muchanan.

E mandatario a informa cu e prome scol cu ta bay ricibi e hardin di alimentacion ta Scol Basico Washington y esaki ta tuma luga awe, diasabra 20 di januari. El a agrega cu e proyecto di plantamento lo core for di januari te cu juni 2024.

"Di aworaki caba mi kier haci un yamada na henter comunidad di Aruba pa hunto ban contribui, ban yuda, ban ta boluntario na e proyecto aki pa asina nos por crea e hardinnan di alimentacion na e 13 scolnan aki," Minister Arends a remarca.

Sr. Ludwig Rasmijn di Santa Rosa Aruba a splica cu di parti di Santa Rosa for di cuminsamento nan ta envolvi den e proyecto, hunto cu Living Soil, den e partinan relaciona cu loke ta trata e ekipo- y mashin. El a agrega cu Santa Rosa ta sostene plantacion, cuminda saludable, y e proyectonan cu tin na scolnan.

Den e parti ey di parti di Santa Rosa, nos tur ta duna di nos banda. Tambe cualkier otro tayer, cualkier otro enseñansa cu nos por duna di parti di plantamento, di parti di comemento saludable, nos di Santa Rosa semper ta dispuesto pa yuda cu esey," Rasmijn a remarca.

Sra. Rose Barros, di Living Soil Aruba a splica cu na mei di 2022 Living Soil a realisa un di e prome proyectonan di agroforesteria na Prinses Amalia School. Minister Arends a bishita e proyecto y a expresa cu esey ta loke tur e scolnan basico na Aruba tin mester y aworaki e proyecto di agroforesteria sintropico na scolnan basico ta un realidad.

Barros a sigui splica cu e manera cu nan setup e proyecto ta cu e ta yuda cu e trainingnan y a haci e prescreening di e scolnan. E ta encarga pa train tur e hendenan cu ta envolvi profundo cu e agroforesteria sintropico y ta yuda e scolnan despues tambe ariba con pa implementa esaki den e curriculum di e scol.

El a agrega cu durante e proyecto el a ricibi ayudo di DOW cu a habri e localidad di green waste pa asina nan por busca palo pa por realisa e proyecto.

"Cada scol ta ricibi tur e ayudo for di nos, pero nan tin mester di bo ayudo tambe. Nan tin mester di hopi mata, cualkier tipo di desperdicio di hardin, trece na e scolnan. Nan tin mester di dje aworaki, pero tambe a largo plaso," Barros a remarca.

Minister Arends a splica, contestando pregunta di miembro di prensa, cu Gobierno di Aruba a compromete pa financia e proyecto aki mirando cu e vision di gobierno pa agricultura na Aruba ta pa crea un sector comercial, un pilar economico nobo.

El a enfatisa cu pa logra esaki mester cuminsa cerca e futuro generacion, cu ta esnan cu ta bay yuda pusha esaki. Cu e proyecto aki, gobierno ta bay cuminsa stimula e futuro generacion aki y laga nan cera conoci cu tecnica sostenible di agricultura.

"Na Prinses Amalia ya caba e muchanan ta come for di e hardin di alimentacion aki y e cuminda cu nan ta come tambe ta saludable, esey tambe tin e ripple effect na unda cu nos ta bay haya hobennan cu ta bay biba mas saludable door di come mas saludable, pero mas cu tur cos, tin e balor, aprecio y pasion pa agricultura," e mandatario a remarca.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Andreina Morillo
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
sulaika.croes@cspnv.com
Sulaika Croes

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

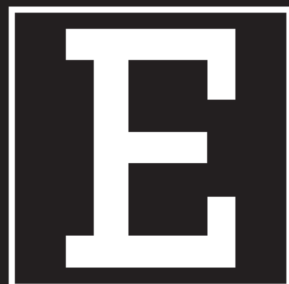
Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

Editorial

Politico y politica 'irelevante'...
Problema mes si ta 'relevante'...

Actualmente nos por ta testigo di un enfrentamento entre dos politico encuanto e tema di maneho di desperdicio. Den e discusion ey e actual ministro encarga cu e cartera aki a yama su contrincante un'politico irelevante'. Sin scoge banda den e asunto, nos a gusta e concepto aki di relevancia o irelevancia pasobra e ta di aplicacion na varios aspecto aki. Lagando un banda si e mandatario tabatin razon cu su rival politico no ta relevante, esey ta na e votador pa decidi, kico asina si ta relevante? Como punto importante ta aparece inmediatamente e maneho general di procesamento di desperdicio. Loke nos por mira ta cu, aparte di e storianan bunita cu nos ta tende, no por mira un plan coherente ainda. E punto cardinal aki ta, kico realmente nos kier haci cu e desperdicio cu nos ta produci. Y kico nos ta mira ultimamente? Cu ta pone enfasis riba recoleccion di desperdicio, y no riba e demas procesamento, sin atende e destino final di mayor parti di e monton enorme cu nos ta produci. Bo por pone cuanto baki den cuanto un bario cu bo ta desea pa recoge desperdicio, esaki no ta contesta e pregunta kico ta bo maneho en general pa deshaci na un manera responsable di e totalidad di desperdicio cu nos tin; nos no ta papia di recoge desperdicio aki, sino di kico haci cune despues.

Den e cuadro aki e politico marca como 'irelevante' a trata den pasado recien di introduci un incinerador grandi pa kima gran parti di e desperdicio, cu lo a trece cune yen di otro problema cu no a haya contesta. Entre otro ta ken mester a bay gana placa cu algo cu nos mester a paga. En todo caso e plan ey no a cristaliza, felizmente, pasobra e por a hiba nos den direccion di, envez di deshaci di desperdicio, bira importador di material di otro teritorio pa por mantene e proceso di kima sushi. Den e sentido aki por papia di 'irelevancia' di e modelo ey.

Sin embargo, bisando esey ainda nos no a contesta – di forma relevante - e pregunta clave: Con nos ta deshaci di un forma responsable di loke nos tin na desperdicio? Ta inimaginable cu ta continua cu deramento di desperdicio na Sero Teishi, y nos ta sigur cu lo core bisa nos cu "esey ta djis un solucion temporal"... Nos ta spera di berdad cu esey ta temporal pasobra nos ni kier pensa mes kico ta bay pasa si e caracter temporal ey bira permanente. E peligro cu nos ta mira ta hustamente esey ta bay pasa y cu e asunto ta bira 'superrelevante'.

Pa ta husto den e discusion aki mester menciona cu tin inciativa pa atende e problema cu e alternativa 'bieu' na Parkietenbos ta presenta, cu ta sirbi te awe como e modelo 'no sostenible' di maneho. Mientras por tin comprension pa e meta cu a scoge, aparentemente, di converti e sero den un parque solar, esey ta meramente un solucion di un problema di pasado, pero ta laga atrobe e futuro sin discuti. Ta surgi awor ademas e interogantenan tocante con ta maneha esaki den preparacion pa yega na e fase final, tumando na cuenta e existencia di centenares di quimico y material toxico, entre otro gran cantidad di asbest cu a dump na e lugar durante casi un siglo, sin ningun criterio o maneho. E problema di Parkietenbos no ta haya solucion mediante escogencia di un o mas empresa local liga politicamente, sino via envolvimento di partner serio di exterior cu por trece e experticio necesario pa por actua cu efectividad. Nos no a mira esey ainda. Y mientras nos ta sperando un respuesta, ainda no a contesta e pregunta clave: Si tin varios alternativa cu mester considera no aplicable, y por lo tanto irelevante, kico si ta bay haci? Core rond den bario pa saca potret cu ciudadano ta mustra bunita, pero den loke ta trata aki, esey ta mas bien 'campaña tempran' y ta mustra cu e politica ta keda stanca den e fase di recoleccion y ta anto, 'irelevante'...

Separa desperdicio?
E inquietud cu ta lanta awor ta: kico si por ta relevante? Pa cualkier maneho responsable di desperdicio nos mester cuminza pensa riba separacion di desperdicio na cas, y negoshi. Si nos ta keda insisti di no educa nos pueblo y djis duna hende un aplauso pasobra riba un diadomingo nan ta aparenta ciudadano responsable poniendo nan desperdicio – sin separacion algun – den container ofreci, nos no ta logra nada y ta scapa gobierno di e responsabilidad di desaroya maneho riba e tereno aki. Ta e separacion di desperdicio na e origen mester facilita e acumulacion specifico di material cu por exporta, o procesa localmente a traves di e companianan specializa den esaki. Nan no por depende solamente riba loke nan ta recolecta nan mes, perdiendo tur loke ta contamina e monton grandi cu ta termina na Sero Teishi.
Kico ta e problema di fondo aki? Cu nos no ta mira ningun politico, ni mandatario, ni ex-mandatario, cu ta bira 'relevante' den e sentido di papia di e cosnan cu realmente mester tuma lugar. E razon pa esaki ta obvio: ningun di nan tin gana di conta pueblo cu ta spera un esfuerzo di nan banda, ni tampoco con ta compensa e esfuerzo exigi cu maneho di gobierno cu ta brinda perspectiva real. Den e sentido aki nos ta keda manca cu politico, y politica, cu lo resulta 'irelevante' pa nos avance como comunidad. E problema mes si a keda sumamente 'relevante'...

Minister Geoffrey Wever a nombra Presidente y Secretaris nobo di Huurcommissie

E siman aki tabatin un prome reunion entre Minister di Asuntonan Economico, Sr. Geoffrey Wever y presidente nobo di Huurcommissie, Sra. Mr. Monica Kock y secretaris nobo di Huurcommissie, Sra. mr. Marlee Lacle.

Ya pa algun tempo Minister Wever a encamina e proceso cu ta enfoca riba profesionalisa y modernisa Huurcommissie pa asina por brinda un miho servicio na comunidad. Aña pasa, un profielschets a ser establecí pa e miembronan y secretario di Huurcommissie, detayando e normanan di calidad y experticio cu cada miembro y secretario mester cumpli cu nan.

Despues di publica vacatura pa varios puesto den Huurcommissie aña pasa y pasa proceso di seleccion, awo minister Wever tabata tin e placer di por presenta un presidente nobo y un secretaris nobo.

Durante e reunion di ayera, a discuti varios topico relaciona cu mehoracionnan pa asina por agilisa e procesonan den Huurcommissie. E mehoracionnan aki ta inclui digitalisacion y optimalisacion di e procesonan necesario pa asina mehora e funcionamento di Huurcommissie, no solamente pa proteha e derechonan di e huurdonan, pero tambe pa e verhuurders.

Minister Geoffrey Wever ta mira padilanti pa un periodo di bon trabou y mehoracion, y ta desea e Presidente y e Secretaris nobo di Huurcommissie tur clase di exito y tambe ta gradici e Presidente saliente Sr. Sommer y e Secretaris saliente Sr. Raymond Boekhoudt pa e trabao importante cu nan a eherce pa Huurcommissie.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante palabra deriva di idioma original of 'creacion propio'...

Den e edicion aki di nos articulo semanal tocante nos idioma Papiamento, nos atencion ta bay na e fenomeno di palabra forma a base di un palabra, cu por ta un verbo o un sustantivo, cu a traves di un adicion tras di e palabra original ta indica algo relaciona cu e palabra original, cu por ta indicacion di e actor, o e accion cu ta relaciona cu e palabra original.

Den e caso di Papiamento, nos ta topa cu e fenomeno di palabra asina cu ta bin directamente di e idioma donante, pero algo tipico di idioma crioyo ta cu na otro momento nos hendenan mes tabata, y ta, traha nan propio conceptonan nobo. Un ehemplo semper ta yuda; den e caso aki uno bon conoci: e verbo 'entrega' (di Spaño o Prtugues: entregar) tin den ambos idioma tambe un sustantivo 'entrega', cu ta existi na Papiamento tambe, por ehemplo den: 'servicio di entrega te na porta'. Den e caso aki nos tin banda di e forma original loke nos den nos Papiamento a desaroya: 'entregamento'. Asina nos tin hopi mas, pero nos atencion ta bay e biaha aki mas na e pregunta na ki momento e variantenan crioyo aki a drenta nos idioma. Den e obra di dr. Rodolfo Lenz "El Papiamento; La Legua Criolla de Curazao" publica casi 100 aña pasa, e autor ta trata e tema aki y ta mustra nos riba esunnan cu el a logra topa den e Papiamento di e tempo ey. E ta trata 'grandura' cu no ta existi na Spaño pero na Portugues si. Spaño conoce 'grandeza' pero cu no tin mesun significado di 'tamaño'. E herencia Portugues den e caso aki no ta limita na grandura so, pero nos a hereda tambe 'largura' cu nos ta usa pa indica loke na Spaño ta 'largo', 'largor' o 'longitud'. Nos mester tene cuidao si pasobra Spaño conoce e palabra tambe, pero e no ta den uso mas. Den idioma Portugues 'largura' curiosamente significa loke cerca nos yama 'anchura' o 'hanchura' loke na Spaño ta mihor conoci como 'ancho', o 'amplitud'. Nos por nota cu aki ta trata di palabra cu den un pasado remoto tabata pertenece tanto na idioma Spaño como Portugues, loke no ta haci nos exploracion mas facil.

En todo caso, esaki no ta realmente loke nos tabata buscando, aunke contenido di sa algo mas di e palabranan aki. Pero tin mas. Dr. Lenz ta menciona 'strobasyon' cu claramente ta deriva di 'estorbo' pero unda a surgi un variante crioyo cu no tin su equivalente ni den Spaño, ni Portugues. Loke si ta zona Portugues ta e ultimo silaba di 'strobashon' cu tin algo di e sabor Portugues cu ta aparece den hopi palabra: e silaba final 'ção', manera den 'purificação'. Esaki ta den nos idioma un forma hopi usa pa modifica palabra a base di cambia e verbo ('stroba') y traha un sustantivo corespondiente. Dr. Lenz ta menciona tambe 'movision', 'mantension', 'dibertision'. Tuma na cuenta cu aki nos a mantene e forma original di skirbi cu Lenz a usa den su obra, mientras nos no ta descarta e posibilidad cu e tempo ey na Corsou mas tanto lo tabata skirbi 'moveshon' y 'mantenshon'. Pa por comproba esaki lo ta necesario consulta publicacion na Papiamento di e epoca ey. Nos acceso na esey lamentablemente ta limita.

Dr. Lenz ta trata tambe e palabranan cu ta usa e adicion 'mento' cu ta bin di Spaño o Portugues (miento o mento). Den cierto caso ta trata di palabra existente den e dos idiomanan, manera cabamento (acabamiento), pero tin otro cu ta fruto di creatividad crioyo, por ehemplo: comemento, bebemento, pleitamento, bringamento, nengamento. Aki tambe nos ta topa cu palabra cu awendia ainda conoce e palabra original den uso cerca nos, y e version croyo cu, pasobra dr. Lenz ta menciona nan den su obra, tabata existi un siglo pasa caba. Por ehemplo e ta menciona 'perdemento' cu ta existi banda di 'perdida'. Nan tur tin nan lugar y nos sa ki ora ta usa esun o e otro.

Tambe tin e palabranan forma a base di uso di otro forma deiva di Spaño y/o Portugues, e 'ría' manera den 'porquería'. Nos a crea 'bagamunderia', 'sinberguenseria', 'balenteria' cu dr. Lenz ta menciona tambe. Finalmente, un di esunnan cu ta den uso ainda: 'skarsedad' banda di 'escasez'.

Restonan di medicamento pa dolor ta contaminado awanan Hulandes, segun RIVM

(NLTimes)—E medicamento anti-inflammatorio diclofenac por ser descubri frecuentemente den awanan Hulandes, segun instituto nacional di salud publico RIVM. "Esaki por ta pasobra e medicamento aki ta ser hunta riba cuero como un gel. Mayoria di esaki ta ser laba ora hende ta baña of laba paña," e organisacion a declara.

Otro medicamento pa dolor tambe ta un riesgo na e awanan, manera e instituto a descubri durante su mesun investigacion. Ibuprofen y naproxen, dos medicamento comun, tambe ta un peliger pa e medio ambiente acuatico. Pero e nivel di diclofenac descubri den e awa tin biaha tabata mas halto compara cu e standard Europeo pa mita di e sitionan examina, RIVM a observa.

Restonan di medicina cu ta sali den awa por trece daño na bida di animal den y cerca di e area, e instituto a adverti. Dokter- y consumidonan mester ricibi mas informacion tocante esaki y mester scoge medicamentonan cu ta mas miho pa e medio ambiente unda ta posibel, e instituto a conclui. Paracetamol y aspirin, por ehempel, ta causa menos contaminacion di awa.

"Ora bo scoge un medicamento pa dolor, eficacia y siguridad pa e pashent ta mas importante," RIVM a subraya. E instituto ta bisa cu ainda mester ser determina con e efecto di medicamento riba e medio ambiente por ser inclui den e liñanan di guia di varios tratamento.
E planta di rioolering no por kita restonan di medicina for di awa, pues nos mester sigura cu menos di esaki sali den dje. Pa bebe menos cu ta posibel ta un bon comienso, segun RIVM.

Manera tur aña

Temporada di Influenza ta activo atrobe

Rond mundo y tambe aki na Aruba Influenza tipo A ta ocacionando preocupacion bou di nos poblacion. Riba medionan di comunicacion por a tuma nota di algun ciudadanonan preocupa vociferando cu nan ta presenciando un malestar pisa y pa comunidad cuida.

For di Seccion di Epidemiologie di DVG encarga pa colecta, registra y analisa datos di enfermedad circulando riba nos isla, a ricibi informacion for di dokternan di cas, dr Horacio Oduber Hospital y laboratorio (priva) cu ta señala lo siguiente:

- Desde 26 Nov 2023 te cu 7 Januari 2024 un aumento den caso nan confirma di Influenza A a ser registra.
- Den e ultimo siman nan di 2023 y e prome siman di 2024: tin un promedio di 21 caso confirma pa siman, cual ta un promedio di 3 caso pa dia.
- E categoria di edad mas afecta pa e Influenza A ta 45-64 aña (26.8%) y 65+ aña (37%).
- Informacion ricibi di dokter nan di cas tambe ta mustra un aumento den sintomanan respiratorio durante e mesun temporada ariba menciona.

For di dr Horacio Oduber Hospital tambe a ricibi informacion cu un promedio di 10% di nan pashentnan ingresa den hospital riba diferente piso ta pa motibo di Influenza A.
Sintomanan registra ta:

- Curpa kibra
- Tos
- Dolor di cabez
- Dolor di musculo y join
- Dolor di garganta
- Nanishi ta core
- Keintura

Hunto cu e casonan di Influenza A tambe tin mas virus cu ta circulando y ta duna sintomanan respiratorio manera COVID, Rhinovirus, Adenovirus y otro typonan di virus . E virus responsabel pa gran mayoria di malestar bou di nos poblacion ta Influenza A na e momentonan aki. Pa por proteha bo mes di Influenza DVG tin vacuna di Influenza completamente gratis pa e grupo di riesgo cu ta ensera adulto mayor di 60 aña y ciudadanonan cu un of otro malesa cronico of un enfermedad cu ta afecta nan sistema inmunologico. Pa es cu no ta cay bou di e grupo di riesgo pero ta desea e vacuna, por cumpra esaki pa afl 20,- na Departamento di Malesanan Infeccioso.
Pa proteha bo mes y otronan di Influenza A, DVG ta sigui conseha comunidad pa practica e medidanan di higiena cu ta ensera.

- Laba man frecuentemente
- Evita contacto cu hende malo
- Si bo ta malo evita bay den publico, keda cas y "ziek uit"
- Usa tapa boca pa proteha bo mes y otronan
- Mantene un alimento saludabel y bebe suficiente liquido (awa, thee) pa mantene bo mes hidrata
- Haci movecion pa mantene un bon condition

Si bo persona ta malo y ta presencia problema respiratorio, tuma contacto cu bo dokter di cas pa sigui monitor bo salud.
Departamento di Salud Publico ta sigui monitor pa virusnan cu ta circula riba nos isla pa mantene comunidad informa y pa por preveni.
Pa mas informacion like nos Facebook page Directie Volksgezondheid DVG Aruba, Follow nos riba Instagram directie_volksgezondheid_aruba, subi nos website www.dvg.aw, yama nos na 5224200 of mail nos na servicio@dvg.aw

Mucha Hulandes mata den atake di Iran na Irak e siman aki

(NLTimes) – Un baby Hulandes, di menos di un aña di edad, a ser mata den e atake cometi pa Iran contra Irak, segun Ministerio di Asunto Exterior Hulandes a bisa ayera. Minister saliente Hanke Bruins Slot a manda yama embahador Irani pa duna un splicacion, segun el a bisa riba X.

E baby Hulandes a muri den un atake aereo Irani riba Erbil, un ciudad Kurdo den nort di Irak, Bruins Slot a bisa. "E morto di e mucha chikito aki y otro victimanan civil ta teribel. Nos tin simpatia profundo pa nan sernan keri," e minister a bisa. "Un biaha mas mi ta condena fuertemente e atakenan di Iran na Erbil."
E ministerio ta ofreciendo asistencia consular na famia di e baby.

Anteriormente e siman aki, Guardia Revolucionario di Iran a ehecuta varios atake cu misil riba obhetivonan na Irak y Siria. A mata cuatro civil y herida seis, segun NOS ta reporta. Mayoria di e 15 atake cu misil a dal Erbil, Kurdistan riba dia 15 di januari ultimo. E otro cuatro misil a dal nort occidente di Siria.

Ministerio Hulandes di Asuntonan Exterior anteriormente a duna su conseho mas estricto contra biahe na Irak, bisando cu niun persona mester biaha den mayoria di e pais. Esaki no a cubri un parti di e region di Kurdistan, incluyendo ciudad di Erbil. Biahe den e area aki mester continua solamente si ta absolutamente necesario.

Polis di Surnam ta emiti boletin den buskeda di Desi Bouterse y su bodyguard

(CuraçaoChronicle) – Polis di Surnam a publica un boletin den nan buskeda pa Desi Bouterse, publicando su potret y descripcion. E ex-presidente no a presenta pa sirbi su sentencia pa su rol den asesinatonan, y a desparece.

Na december, a sentencia Bouterse den apelacion cu 20 aña di prison pa asesinato di 15 oponente politico bao di su liderazgo den añanan 1980. E mester a presenta na prison riba diabierna, pero no a haci esaki. El a ser mira pa ultimo biaha na Surnam dia 9 di januari.

Polis Surnameño tambe a publica un potret y boletin pa Iwan Dijksteel, bodyguard di Bouterse. El a keda sentencia cu 15 aña den prison pa su rol den e asesinatonan.

Segun noticiero Surnameño, Starnieuws, polis a listra casnan di Bouterse y Dijksteel anteriormente e siman aki y no a haya rastro di nan.

Abogado di Bouterse, Irvin Kanhai a haci un deal cu Ministerio Publico cu Bouterse lo por cuminsa su sentencia di prison den Centro Medico RCR pa motibo di su salud. Kanhai tabatin contacto cu su cliente pa ultimo biaha prome cu e deal, pues Bouterse por no ta na altura cu e tabata spera pa presenta na e hotel di cuido di salud na Paramaribo, e abogado a bisa ANP. "Mi no tin contacto directo cu e hendenan. Mi mester bay via otro persona."

Amsterdam tambe ta bay blokea accion di Extinction Rebellion, segun alcalde

(NLTimes) – E blokeo di Extinction Rebellion riba e autopista A10 a keda prohibi e prome biaha, pues e tambe ta bay ta prohibi e di dos biaha. Alcalde di Amsterdam, Femke Halsema a bisa esaki diahuebs atardi den un debate di emergencia den comite di Conseho di Asunto General tocante e accion cu Extinction Rebellion kier tene dia 24 di februari.

Halsema tambe a bisa cu e hecho cu e grupo di accion di clima kier blokea e A10 pa di dos biaha ta cambiando actitud entre alcalde, hefe di polis, y procurador general di Amsterdam. "E experiencia cu a gana ultimo biaha ta hunga un rol den e proximo intervencion."
Ademas di bisa cu "proporcionalidad ta midi diferente," e no kier a anticipa con autoridadnan ta bay actua durante e demostracion.

Halsema a bisa cu e ta duda cu accion rapido y pisa di polis ta bay descurasha Extinction Rebellion.E l a referi na e accionnan di e grupo riba e A12 na Den Haag, unda activistanan a keda bolbe hasta despues cu polis a usa un water canon riba nan.

Contestando si Amstelveenseweg un biaha mas lo keda designa como un sitio alternativo pa e protesta, e alcalde a contesta cu su persona, polis y e procurador ainda mester discuti esaki. E ubicacion a keda "inmediatamente rechasa pa Extinction Rebellion" biaha pasa, pues "mi no ta spera hopi pa un ubicacion alternativo," Halsema a bisa.

Segun Amsterdam VVD, cu a solicita e debate di emergencia, ta "extremadamente iresponsable" cu e grupo di accion di clima ta usando e "arteria importante di trafico" como sitio pa protesta.

E manifestacion riba e autopista ta contra e politica di financiamento di ING, y e sitio di protesta ta banda di e antiguo oficina principal di ING, conoci como "e sapato." VUMC, cual tambe ta ubica cerca, anteriormente a insisti cu accesibilidad pa e hospital ta vital pa personal, pashent y bishitante. Durante e prome accion, ambulance no tabata afecta pa e manifestacion, e hospital a bisa despues.

Polis a aresta casi 400 activista durante e manifestacion anterior dia 30 di december. Municipalidad di Amsterdam a prohibi e demostracion. Polis a acusa e participantenan cu a subi riba e autopista di crea un "situacion cu ta pone bida di nan mes y otro usuarionan di e autopista den peliger."

Doño di cas na Amsterdam a ricibi orden pa baha huur di €1,950 pa €95 pa luna

(NLTimes) – Dos huurdo na Amsterdam tabata exitoso den reporta nan doño di cas na Huurcommissie pa cobranan huur exorbitante. Huurcommissie a duna orden pa e doño baha huur pa un camber chikito, cu lek y biento riba Keizersgracht di 1,950 euro pa temporalmente 95 euro pa luna. E huur pa otro camber den e mesun edificio a keda baha di 1,200 euro pa temporalmente 93 euro.

E prome huurdo a muda den e camber di 20m2 na september pa €1950 pa luna, incluyendo mueble, gas, awa y coriente. Nan a bisa cu rapidamente a ripara cu tabata pagando hopi mas cu loke e camber tabata bal. Nan a entrega un keho na Huurcommissie.
"Mi a tende di e huurdonan mes tocante e lek den baño, y e bentananan; y awo cu ta birando friu y ta yobe frecuentemente, nan ta experimentando hopi inconveniencia," representante di e huurdonan a bisa e tribunal, agregando cu tabatin hopi problema cu e doño, y e huurdonan semper a coopera pa purba resolve e problema. Ora a bay Huurcommissie, e doño a cera gas y coriente. "E municipalidad awo tambe ta investigando esaki," el a bisa.

Representante di e doño a bisa cu e huurdonan mes tabata "dificil" pa tuma contacto ora di purba resolve e problemanan, y tambe cu e problema cu a cera gas y coriente tabata un fayo den funcionamento, y no intencional.

E huurdo tambe a bisa cu a gaña nan ya cu e oferta tabata indica cu e cas cu nan tabata huur tabata supposed di ta uno di dos apartamento independiente. En realidad, nan mester a comparti e sala, cushina y porta dilanti. E dos camber separa si tabatin nan propio baño.

Huurcommissie a evalua riba un escala di punto, y a determina cu e prijs rasonable pa huur mester tabata €476.85 pa luna. E tribunal a nota cu e huurdo no por a lock su propio camber. Adicionalmente, e luz den cushina tabatin un crack den dje, causando cu biento tabata drenta, y tabatin un leak den baño.

E tribunal a baha e huur mas ainda na €95.37 pa luna te ora cu drecha e daño, bisando cu no a haya evidencia cu e doño realmente a purba di drecha e problemanan. Esaki por aumenta gradualmente mientras ta haci e reparacionnan, na un maximo di tiki menos cu €477. E reduccion tambe a bay atras na dia 1 di september. Como resultado, e doño mester paga back e huurdo loke a paga di mas for di e dia ey.
Tambe a duna orden pa e doño paga Huurcommissie 300 euro pa e prome caso y 700 euro pa e di dos. Por apela la prome cu mita di februari, y e ora e caso lo bay corte.
.

Ciudadanonan di varios region di Colombia a sinti temblor di magnitud 5.6

(Infobae) – Un temblor di magnitud 5.6 a ser reporta dia 19 di januari ultimo na municipio Ansermanuevo, ubica na departamento di Valle del Cauca, di acuerdo cu informacion di Servicio Geologico Colombiano.

E movemento sismico a cuminsa 6.26am cu un profundidad di 33 kilometer. Usuarionan di rednan social a sigura cu e temblor a ser sinti pa varios minuut.

Aunke epicentro ta na Valle del Cauca, ciudadanonan di varios parti di e pais a reporta e movemento.
Minuutnan despues a reporta un replica di magnitud 3.7 di acuerdo cu informacion di Servicio Geologico Colombiano. For di e momento ey, a reporta por lo menos diesdos movemento mas.

Despues di e temblor fuerte na Colombia, habitantenan di ciudadnan cercano na epicentro a reporta dañonan grave di infrastructura.

Daknan cu a cay y murayanan kibra ta algun di e consecuencianan di e evento sismico aki.
E movemento aki tambe a ser registra den varios video di camaranan di siguridad, manera na Armenia, na unda ta mustra con un cas ta move.

Na Colombia, e intensidad di e temblornan ta ser midi cu Escala Macrosísmica Europea (EMS-98), na unda intensidad 2, ta ser describi manera "ta ser sinti poco" pa personanan, nivel 3 ta cataloga como "ta ser sinti leve" caminda algun obhetonan por move.

Intensidad 4 ta ora "ta ser sinti ampliamente" pa hopi hende paden di infrastructura. Bentananan, portanan y tayonan por kibra, na nivel 5 cu "ta ser sinti fuertemente" por registra kibramento di murayanan of casnan.
Considera como un pais di riesgo halto sismico, Colombia ta un pais cu ta ubica na Cinturon de Fuego del Pacifico, un zona unda ta concentra 75% di volcannan cu ta existi na mundo y na unda ta sucede 80% di e temblornan mas fuerte na nivel mundial.

Mexico: Pre-candidatonan presidencial a cera nan campaña electoral

(DW) – Aspirantenan presidencial na Mexico, dos hende muhe y un hende homber, diahuebs ultimo a cera etapa di precampaña cu e oficialista Claudia Sheinbaum destacando su bentaha riba e opositor Xochitl Galvez y Jorge Alvarez.

"Nos a gana e pre-campaña. E distancia entre nos y e di dos luga ta, den e pio di scenarionan, cu 20 punto di diferencia," segun Sheinbaum, ken ta di prome den tur encuesta, a bisa den un acto na Ciudad di Mexico. Pa e motibo ey, a convoca su siguidonan pa haci "e prome muhe presidente di Mexico" bira realidad.

Sheinbaum ta lider di e coalicion integra pa varios partido manera Movimiento Regeneracion Nacional (Morena), del Trabajo (PT) y Verde Ecologista de Mexico (PVEM) cu ta pretende duna continuidad na gobierno di presidente actual di Mexico, Andres Lopez Obrador.

Na mesun momento na estado di Guanajuato (centro di Mexico), Xochitl Galvez, pre-candidato di coalicion opositor Fuerza y Corazón por Mexico, integra pa e partidonan Revolucionario Institucional (PRI), Accion Nacional (AN) y de la Revolucion Democrática (PRD), a exigi na Lopez Obrador pa bay traha "y no mete den eleccion."

Cu apenas un siman di precampaña, e opositor di Movimiento Ciudadano (MC) Jorge Alvarez, a cera e fase aki na ciudad di Monterrey, capital di Nuevo Leon, na nort di Mexico.
"E politica nobo a yega na Mexico y den tres luna di campaña nos ta bay bolter eleccion presidencial," e representante di MC, cu awor ta den e di tres luga, a bisa. Pero, a pesar di su posicion, el a mustra sigur cu ta bay crece den encuestanan na unda e pais tin un clima di inseguridad y violencia. Pa esey, el a adverti "na delincuentenan cu ta mete cu ciudadanonan, ta sinti fierno den nan bida."

Segun e kalender di Instituto Nacional Electoral (INE), a celebra e pre-campaña oficial for di 20 di november te 18 januari 2024, pero mediante gañamento e partidonan politico Mexicano a adelanta nan procesonan interno y prome nan a defini e tempo legal na nan candidatonan.

Campaña oficial ta cuminsa 1 di maart te 29 di mei, pa duna paso na eleccion dia 2 di juni, cu ta bay ta esun di mas grandi den historia di Mexico, ora mas di 97 miyon ciudadano ta yama pa renoba 20.375 funcion federal, incluyendo presidencia, 500 stoel di Camara di Diputado y 128 di Senado, asina como tambe 9 gobierno estatal.

Peru: Ex-presidente Pedro Castillo ta pidi su liberacion y anulacion di su acusacion

(DW) – Ex-presidente Pedro Castillo diahuebs ultimo a reitera dilanti un tribunal su solicitud pa anula e proceso cu e tin pa intento di auto golpi di Estado failliet y su liberacion di prison unda e ta cera for di 7 di december 2022.

Castillo a participa den un audiencia virtual pa e causa di delito di rebelion, na unda a pidi anula e acusacion cu ta solicitando pa impone na su persona di 34 aña di prison pa e auto golpi di Estado failliet y tambe pa resolve of anula e solicitud di sobreseimiento.

E ex-gobernante (2021-2022) a bisa cu despues cu el a pronuncia su mensahe dia 7 di december 2022 e no a ser deteni den fragancia ni a purba di huy, el a bisa cu el a ser aresta arbitrariamente "cu fusil den man." Tambe a sostene cu e acusacion di Fiscalia den su contra ta "un cortina di huma."

12 di januari ultimo, Ministerio Publico a solicita pa sanciona Castillo pa delitonan di rebelion, abuso di autoridad y perturbacion grave na trankilidad publico.

Di otro banda, Poder Hudicial tambe a anuncia diahuebs ultimo cu e hues Juan Carlos Checkley a acepta un recurso di apelacion introduci pa Castillo pa asina por revisa e orden di prision preventivo pa 36 luna, cu a ser implementa mientras e tabata ser investiga pa delito di organisacion criminal.

Checkley a resolve pa manda e recurso di apelacion na Sala Penal Permanente di Corte Supremo di Husticia "pa e fin pertinente", cu lo cual e tribunal maximo mester dicidi tocante e solicitud ey.

Ex-mandatario ta cumpli orden di prision preventivo pa 18 y 36 luna den prison di Barbadillo, na Lima, na unda tambe ta deteni e ex-presidente Alejandro Toledo (2001-2006) ken ta procesa pa un caso di corupcion vincula cu e compania Brasilero Odebrecht.

Republica Dominicana: JCE y OEA ta firma acuerdo pa observadornan electoral

(DiarioLibre) – Junta Central Electoral (JCE) y Organisacion di Estadonan Americano (OEA) a firma un acuerdo pa Mision di Observadornan cu e organismo internacional ta bay manda pa eleccion Dominicano di e aña aki.

Segun un nota di prensa, e acuerdo a wordo firma pa presidente di JCE, Roman Andres Jaquez Liranzo, y pa secretario general di OEA, Luis Almagro.

Durante e ceremonia di firma, na sede di e organismo na Wahsington, Jaquez Liranzo a gradici e cooperacion tecnico constante cu e organisacion a brinda na e JCE.
El a sigura cu mundo completo ta bay mira a traves di OEA e transparencia, seguridad, husticia y empeño di e Junta Central Electoral pa brinda Republica Dominicana eleccionnan positivo y democraticamente historico.

Di su banda, Almagro a recorda cu OEA y JCE tabatin un relacion largo y estrecho den materia electoral y a destaca cu e iniciativanan desaroya den conhunto ta refleho di e compromiso di e hunta pa e fortalecemento institucional y pa traha permanentemente pa miho eleccionnan.

Di mesun manera, el a gradici e confiansa deposita pa sigui contribui cu e procesonan electoral na Republica Dominicana.

E acuerdo ta establece cu e JCE ta bay garantisa na e mision e desplasamento liber y movemento na henter e teritorio Dominicano, como tambe e acceso di su observadornan na tur e areanan di e organismonan cu ta conforma e sistema electoral, conforme e acuerdo subscribi.

E mision ta bay ta observando e eleccionnan municipal dia 18 di februari, e eleccionnan presidencial y di congreso dia 19 di mei, y un eventual di dos buelta dia 30 di juni di e aña aki.

Ademas, e JCE ta bay institui na su autoridadnan pa nan brinda na e observadornan internacional full acceso na nan instalacionnan, informacion oportuno tocante e desaroyo y avancenan di e kalender electoral, como tambe acceso na e edificionan electoral.

Pa loke ta trata e entrega di e actanan na e mision di observacion, e acuerdo ta establece cu e JCE ta bay facilita na e mision copia di e resultadonan cu ta constata den e acta di investigacion di cada Colegio Electoral unda e observadornan di e mision no ta presente, como tambe acceso na e edificionan electoral for di e instalacion di e mesanan electoral te na e final di e investigacion riba nivel nacional.

E documento tambe ta establece cu e mision ta bay desaroya su funcionnan di observacion sin reduccion di e soberania di Estado y di e independencia di e JCE. Ademas, JCE ta bay suministra na e mision tur e informacion di caracter publico referente e organisacion, direccion y supervision di e procesonan electoral.

Venezuela: Maduro ta acusa oposicion di prepara atentadonan terorista prome cu eleccion presidencial

(ElNacional) – Nicolas Maduro a acusa ayera e oposicion di prepara atentadonan terorista dilanti e cercania di eleccion presidencial, premira pa e di dos semester di aña, ainda sin fecha defini, den cual e no a bisa ainda si e ta bay busca un di dos reeleccion.

"Venezuela ta drenta den un periodo di eleccionnan presidencial y e "ultraderecha mercenaria", e oposicion parasito, no ta drenta den e proceso electoral, nan ta drenta den guera pa haci daño na e pueblo. Nan ta prepara pa un guera, pa atentadonan terorista," Maduro a bisa.

E acusacionnan aki el a tira nan durante un contacto via telefon den un acto di trahadonan na estado Bolivar, unda e empleadonan di varios empresanan publico a manifesta nan respaldo na e oficialista pa cu su eventual reeleccion, un tema cu Maduro ta considera ta prematuro ainda pa aborda.

Maduro, cu no a responsabilisa ningun hende directamente, a insisti den cu e oposicion ta prepara intentonan di golpe de Estado y protestanan violento, como tambe un guera contra e electricidad y e servicionan publico den general cu pa añas caba ta presenta fayonan diariamente na varios region di e pais.
"Nos tin cu ta den guarida, manera un boxdo, cu tur dos man cla, si nan ta bin den malo, pa no derota nan," el a remarca.

Durante e acto, e trahadonan, cu tabata canta diferente slogan na fabor di e reeleccion di Nicolas Maduro, a lesa un proclamacion den cual nan a expresa nan respaldo rotundo y contundente na e hefe di Estado, den tur e scenarionan cu por presenta.

E oficialista a ordena diahuebs ultimo activa na henter e pais e "Furia Bolivariano", un plan den cual civil-, militar- y polisnan ta bay tin e tarea di combati cualkier intento terorista y defende e derecho na paz.

Maduro a pidi e ora na e Minister di Defensa, Vladimir Padrino, y na e comandante strategico operacional di e Fuerza Armada Nacional Bolivariana (FANB), Domingo Hernandez Larez, "maximo vigilancia" pa cualkier agresion interno of externo.

70 Alegria y Fantasia

70 Alegria y Fantasia

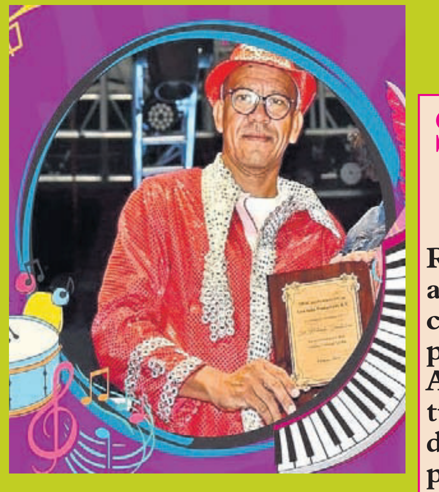

CARNAVAL 70
ISLA DI CARNAVAL

SCHEDULE: JANUARY 2024

FRI 12	Calypso Roadmarch Contest Infantil y Hubenil	Aruba Entertainment Center Dakota	6:00PM
SAT 13	Eleccion di Reina Infantil y Hubenil	Aruba Entertainment Center Dakota	7:00PM
SUN 14	Eleccion di Reina Grandi y Señora Carnaval	Aruba Entertainment Center Dakota	7:00PM
FRI 19	Back 2 D Park with Mighty Talent & the Legends	Centro di Bario Brazil	8:00PM
SAT 20	Festival di Tumba 52	Balashi Beer Garden	8:00PM
SUN 21	Parada di Fantasia	San Nicolas	2:00PM
WED 24	Caya Paden	Renaissance Convention Center	9:00PM
THU 25	Dia di Betico		
FRI 26	Aruba Caiso & Soca Monarch	Aruba Carnival & Entertainment Village	8:00PM
SAT 27	Parada di Mucha Noord	Noord	2:00PM
SAT 27	Aruba Caiso & Soca Monarch	Aruba Carnival & Entertainment Village	8:00PM
SUN 28	Traspaso di Mando	Bestuurkantoor	10:00AM
SUN 28	Parada di Mucha Oranjestad	Oranjestad	1:00PM
WED 31	North International Sunset Parade	Noord	7:00PM

CARNAVAL 70
ISLA DI CARNAVAL

SCHEDULE: FEBRUARY 2024

FRI 02	Parada Escolar Scolnan Basico Oranjestad	Oranjestad	10:00AM
FRI 02	United Fete	Aruba Carnival & Entertainment Village	8:00PM
FRI 02	Mascarade Parade Savaneta	Warda di Polis Savaneta pa Centro di Bario Savaneta	8:00PM
FRI 02	Welcome to Jouve "United We Stand"	San Nicolaas	9:00PM
SAT 03	Jouvert Morning	San Nicolaas	3:00AM
SAT 03	Aruba's Grand Lighting Parade	Oranjestad	8:00PM
SUN 04	Parada di Mucha San Nicolaas	San Nicolaas	2:00PM
SUN 04	Kimamento di Momito	Aruba Carnival & Entertainment Village	7:00PM - 9:00PM
WED 07	Parada di Luz San Nicolaas	San Nicolaas	8:00PM
FRI 09	Parada Escolar Oranjestad	Oranjestad	10:00AM
FRI 09	Parada Escolar San Nicolaas	San Nicolaas	10:00AM
SAT 10	Grand Carnival Parade San Nicolaas	San Nicolaas	11:00AM
SUN 11	Aruba's 70th Grand Carnival Parade	Oranjestad	10:00AM
SUN 11	Kimamento di Momo	Aruba Harbour Arena	7:00PM - 10:00PM
MON 12	Carnival Monday		
WED 14	Diaranson di Shinishi		

Secuencia pa Festival di Tumba Aruba 52 ta conoci!

Riba diaranson, SMAC a anuncia e secuencia y participantenan pa e Festival di Tuma Aruba 52, cual ta bay tuma lugar awe dia 20 di januari cuminsando pa 7or, na Balashi Beer Garden.

SMAC a comparti un potret di e representantenan di e banda den cual ta mustra e orden di secuencia cu nan a ricibi, cu ta lo siguiente:

Banda 1: Rolindo y su Banda
Cantante: Rolindo Dortalina
Titulo: Bahul di recuerdo
Compositor: Rolindo Dortalina
Areglista: Yonchi Dortalina

Banda 2: Zeta Band
Cantante: Richard "Tattoo" Quant
Titulo: Tras di e baricada
Compositor: Richard "Tattoo" Quant / Gibi Doran
Areglista: Xemio Jacobs

Banda 3: New Sensation
Cantante: Hubert Ras
Titulo: Honor na Lienchie Merryweather
Compositor: Jersey Isenia
Areglista: Jersey Isenia y Dennis Zavala

Banda 4: Nos Cos
Cantante: Jonathan Croes
Titulo: Nos cu nos cos
Compositor: Jeffrey Kelly
Areglista: Rygel Isabella

Banda 5: Bomboshi Band
Cantante: Tyson Croes
Titulo: Pat'i Camel
Compositor: Janiro Eisden y Rygel Isabella
Areglista: Janiro Eisden y Rygel Isabella

Banda 6: Grupo di Amigo
Cantante: Giliane Wester
Titulo: Baranca
Compositor: Ronwayne Kock
Areglista: Denny Loefstop

Cantante: Jerwin Hernandez
Titulo: Dr. Tumba
Compositor: Ronwayne Kock
Areglista: Denny Loefstop

Cantante: Sendy Loefstop
Titulo: Bendicion ta bin di ariba
Compositor: Benito Loefstop y Ronwayne Kock
Areglista: Denny Loefstop

Cantante: Christopher Loefstop
Titulo: Tumba tin mi webo yena
Compositor: Ronwayne Kock
Areglista: Denny Loefstop

Henter Aruba ta invita pa bin disfruta di e musica, ambiente, y cera conoci cu e Rey of Reina di Tumba pa Aruba su Carnaval 70!

Finalisacion IPA Fall Minor 2023

Un grupo di 16 studiante pasiona a logra completa e minor "Globalisation, Diversity, Multilingualism & Education" na IPA (International Programme Aruba) cu exito. Nan a inicia e minor desafiantia aki na september. Cu orguyo nan ta mira patras riba un final exitoso di nan periodo di estudio. Dia 12 y 19 di januari nan a presenta nan portfolio y trabou di investigacion durante nan presentacion final na IPA.

E studiantenan dedica aki ta bini di diferente universidad: Hogeschool Rotterdam (PABO), Hogeschool Thomas More, Hogeschool Windesheim, y dos studiante Arubiano Maud Celaire y Kimberlie Jansen di Haagse Hogeschool.

Durante e periodo aki, e studiantenan a haya experencia balioso haciendo nan practica na diferente scol: Mon Plaisir basisschool, Basisschool de Schakel, Colegio Pastor Kranwinkel, Rosario College, International School Aruba, San Antonio Mavo, y Abraham de Veer Mavo. Nos ta duna reconocemento y gratitud na e scolnan pa nan guia y disponibilidad.

E nombernan di e studiantenan y e topiconan di nan trabounan di investigacion:
1. Marlous Bode - Multilingualidad den kleuterklas
2. Siebe Mels – Gamificacion/wega den enseñansa
3. Laura Koornstra - Tarea creativo den enseñansa di NT2
4. Lotte Tillema - Formanan di trabou cooperativo
5. Cheyenne Baanvinger & Vincent Sels - Motivacion den enseñansa na Aruba 6. Floor van Dijk - Movecion den enseñansa
7. Lotte Brouwers - Influensia di evaluacion riba confiansa propio
8. Lenthe Versendaal - Influencia di entrada/salida iregular riba e ambiente di klas
9. Mirte Hoogedoorn - Dislexia na e scol di practica na Aruba
10. Kimberly Jansen & Maud Celaire - Multilingualidad den enseñansa Arubano 11. Sandhya Khusial - Desaroyo di NT2 den idioma Hulandes
12. Sanne van Dijk & Anne Lodder - Desaroyo di identidad na Colegio Pastor Kranwinkel
13. Arhomi Illidge - Influencia di ambiente di cas riba rendimento di siñamento (The influence of the home environment on the learning performance).

E logro aki ta mustra e diversidad y dedicacion di e studiantenan, caminda nan contribucion ta priminti un impacto valioso den enseñansa. Nos ta felicita nan cordialmente cu e exito completando e capitulo aki di nan biahe academico.

Women's Club of Aruba ta rindi tributo na Poppy Swaen

Emmy Hariette Swaen-Dongen, cariñosamente yama Poppy a bira miembro di Women's Club of Aruba (WCA) na aña 1975. E tabata un miembro masha activo den comision di Welfare (Bienestar), Limpi, Student Awards y proyecto di Children cu despues a bira Dress a Child, nos signature project.

Den e comision di Welfare, e tabata tin hopi dedicacion y amor pa nos grandinan y tur luna e tabata presente pa entretene nan cu bingo y celebra cu nan na Huize Maris Stella na Savaneta y na Cas di Cuido San Nicolas.Y den e comision di Dress a Child, semper e tabata yuda bisti nos muchanan pa temporada di Pasco y fin di aña.

E tabata un miembro di gran ayudo pa comision di Welfare, cariñoso, activo y semper cla pa yuda. Tambe el a traha den e comision di Health (Salud), principalmente den e proyecto di AIDS Awareness, Saminacion di Pecho, Cancer di Prostaat y Paptest cu WCA tabata organisa pa y den San Nicolas.

Un persona cu tabata gusta arte culinario, trahando bolo, ayaca, snacks pa nos grandinan y cu nos tabata uza pa nos Christmas Bazaar pa recauda fondo.

El a haci un carera fantastico pa loke ta trata su trabou como boluntario. E tabata un persona calmo, yen di gracia, kende a contribui cu hopi y semper … cu un smile riba su cara sea pa duna bo un bonbini of pa eherce un tarea.

Despues di tabata miembro di nos organisacion pa 40 aña largo, na 2015 WCA a reconoce Poppy como Life Member .

Cu esaki nos di WCA ta manda sincero condolencia y hopi forsa na su esposo Selin, yiu muhe Ninon, nietonan y demas famia Swaen-Dongen, comision di Welfare y su famia di WCA. Cu nos Life Member Poppy sosega na paz den reino celestial!

Chauffeur sin papelnan na ordo a bay dal riba trafico contrario

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente na Sero Preto Paradera, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu no tin su papelnan di auto na ordo a tuma e birada mucho aden y a bay dal riba trafico contrario. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Polis a atende cu chauffeur cu a comete infraccion net su dilanti

Diahuebs mainta un patruya den Middenweg a nota un chauffeur comete un infraccion.

Mesora a para e chauffeur y atende cune pa e infraccion cometi y a splica e chauffeur con e mester percura pa haci y respeta e leynan di trafico.

Polis di seccion narcotica a detene sospechoso busca pa husticia

Diahuebs merdia polisnan atento di e seccion narcotica pasando den Monserat a topa cu un sospechoso busca pa husticia, mesora nan a acerk'e y a deten'e.

A solicita e vehiculo di transporte pa asina hib'e warda di polis pa atende su asunto pendiente cu husticia.

Turista a cay di un di e seated scooternan den Shellstraat

Diahuebs merdia T.O.P. (Tourism Oriented Police) a topa cu un turista cu lo a dal abao for di un seated scooter den Shellstraat y ta herida, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e turista a cay for di e scooter y a resulta herida. Na yegada di e ambulance nan a atende e turista herida.

BONDIA ARUBA

Hapon ta bira di cinco pais pa aterisa un nave espacial riba Luna

(AP) — Hapon a bira e di cinco pais den historia pa alcansa e Luna na momento cu un di su nave espacial sin astronauta exitosamente a haci un aterisahe riba e superficie lunar diasabra trempan.

Sinembargo, oficialnan espacial a bisa cu nan mester mas tempo pa analisa si e Smart Lander pa Investiga Luna, of SLIM pa su siglanan na Ingles, a logra su mision prioridad di haci un aterisahe pinpoint. Nan tambe a bisa cu e panel solar di e nave no a logra genera coriente, loke por reduci su actividad riba e Luna.

Oficialnan ta kere cu e rovernan chikito di SLIM a keda lansa segun plan, y cu ta transmitiendo data backpa Tera, segun Hitoshi Kuninaka, cabesante di Instituto di Ciencia Espacial y Astronautico, un unidad di Agencia Espacial Hapones.

Pero el a bisa cu e bateria solar di SLIM no ta generando coriente y cu tabatin apenas algun ora mas di bida. El a bisa cu e prioridad awo ta pa e nave compila e mayor cantidad di data posible tocante su aterisahe y e Luna riba e bateria cu ta resta.

Hapon ta sigui Merca, Union Sovietico, China y India pa alcansa e Luna.

Kuninaka a bisa cu e ta kere cu programa espacial di Hapon al menos a logra exito "minimo."

SLIM a aterisa riba e luna pa alrededor di 12:20am ora di Tokyo riba diasabra.
Tabatin un espera tenso pa noticia despues cu control di mision di Agencia Hapones di Exploracion Aeroespacial (JAXA) inicialmente a bisa cu SLIM tabata riba e superficie lunar, pero cu ainda tabata "check su status." No a duna mas detaye te un conferencia di prensa casi dos ora despues.

Pa e mision wordo considera completamente exitoso, oficialnan espacial mester confirma si SLIM a haci un aterisahe pinpoint. Kuninaka a bisa cu mientras tin mester di mas tempo, personalmente e ta pensa cu mas probablemente a logra, basa riba su observacion di data mustrando movemento di e nave espacial te cu e aterisahe y su habilidad pa transmiti señal despues di aterisa.

SLIM, cu tabatin meta pa un obhetivo hopi chikito, ta un nave liviano como tamaño di un vehiculo di pasahero. E tabata usando tecnologia di "aterisahe pinpoint" cu ta priminti hopi mas control cu cualkier aterisahe lunar anterior.

Mientras mayoria di investigacion anterior a usa zonanan di aterisahe di como 10 kilometer amplio, SLIM tabatin meta di apenas 100 meter. Un aterisahe asina preciso lo ta e prome na mundo, y lo ta un tecnologia crucial pa un sistema di exploracion espacial sostenible a largo plaso y corecto, segun Hiroshi Yamakawa, presidente di JAXA. Hapon mester di e tecnologia pa sigura su lugar y contribui den proyectonan espacial internacional, Yamakawa a bisa.

E proyecto tabata e fruto di dos decada di trabao riba tecnologia di precision di JAXA. SLIM, apoda "Moon Sniper", a cuminsa su descenso mey anochi di diasabra, y dentro di 15 minuut ya a logra baha na un distancia di como 10km riba superficie lunar, segun e JAXA.

Na un haltura di como 5km, e lander tabata den modo di descenso vertical, despues na 50 meter riba superficie, SLIM tabata supposed di haci un movemento paralel pa haya un spot safe pa aterisa, segun e agencia.

E nave tabata test tecnologia pa permiti misionnan Lunar pa aterisa "unda nos kier, na lugar di unda ta facil pa aterisa," JAXA a bisa. E nave tambe tabata supposed di busca pista tocante origen di e Luna, incluyendo analisa mineral cu un camara special.

SLIM, ekipa cu un pad riba cada un di su cinco pata pa suavisa impacto, tabatin meta pa aterisa cerca di e crater Shioli, cerca di un region cubri pa piedra volcanico.

E mision observa hopi di cerca a yega apenas 10 dia despues di un mision Lunar di un compania priva Mericano cu a fracasa na momento cu e nave involucra a desaroya un leak di fuel apenas algun ora despues di e lansamento.

A lansa SLIM riba un raket Mitsubishi Heavy H2A na september. Inicialmente a orbita Tera y a drenta orbita Lunar dia 25 di december.

Hapon ta spera di gana confiansa back pa su tecnologia espacial despues di un cantidad di fracaso. Un nave diseña pa un compania Hapones a crash durante un intento di aterisahe Lunar na april, y un raket nobo a fracasa den su debut di lansamento na maart.

JAXA tin historia cu aterisahenan dificil. Su nave Hayabusa2, lansa na 2014, a aterisa dos biaha riba e asteroide Ryugu di 900 meter di largura, colectando muestra cu a trece back pa Tera.

Un aterisahe pinpoint exitoso di SLIM, specialmente riba Luna, lo eleva perfil di Hapon den careda global di tecnologia espacial.

Takeshi Tsuchiya, profesor di aeronautica na Scol Graduado di Ingenieria na Universidad di Tokyo a bisa cu ta importante pa confirma e precision di e aterisahe riba e area cu tabata e meta.
"Ta necesario pa mustra mundo cu Hapon tin e tecnologia adecua pa asina por determina e posicion di Hapon den desaroyo Lunar adecuadamente," el a bisa. Luna ta importante for di perspectiva di exploracion di recurso, y tambe por ser usa como un base pa bay otro planeta manera Mars, el a bisa.

SLIM tabata transportando dos investigacion chikito autonomo – vehiculonan di excursion Lunar LEV-1 y LEV-2, cual oficialnan a bisa ta kere a keda desplega prome cu aterisahe.

LEV-1, ekipa cu un antena y un camara, ta encarga di graba aterisahe di SLIM. LEV-2, ta un rover den forma di bala cu dos camara, desaroya pa JAXA hunto cu Sony, fabricante di co'i hunga Tomy, y Universidad Doshisha.

4.3 miyon florin aloca na tur federacion deportivo

E subsidio a aumenta di aña 2022 pa 2024 cu 2.1 miyon florin

Diaranson ultimo, Minister di Enseñansa y Deporte Endy Croes a reuni cu tur federacion deportivo na Aruba pa haci entrega di subsidio di aña 2024. Tambe presente na e ocasion aki tabata e presidente di Hunta di Supervision di Stichting Sportsubsidie (SSA) Sr. Hervé Ruiz cu a hiba palabra y a introduci e miembronan di directiva, comision tecnico y "bestuurder" di SSA.

A duna un splicacion di, entre otro, reglamento di SSA, vision di turismo deportivo, proyecto di Sport Management & Event Management y di e deportistanan cu ta pidi placa riba caya. Fuera di esaki, a indica cu tin algun federacion deportivo cu no ta ricibiendo placa, pa motibo cu no ta cumpli cu cierto rekisito. Minister Endy Croes a haci un peticion na e presidente actual di e Hunta di Supervision di SSA pa reuni cu e federacionnan aki pa yega na un plan concreto pa asina nan tambe por cumpli cu e condicionnan y cuminsa ricibi subsidio.
Tambe, e mandatario di Deporte a informa e federacionnan cu Premio Excelencia den Deporte (PED) lo tuma e luga e aña aki den e luna di april y a pidi cooperacion di tur federacion deportivo pa entrega nomber di nan nominadonan na tempo. Na final di e anochi, Minister Endy Croes y SSA a reparti subsidio na 36 federacion deportivo. Minister Endy Croes a splica cu di aña 2022 pa 2024, e subsidio a aumenta cu 2.1 miyon florin. Pues, den total a otorga 4.3 miyon florin di subsidio na tur federacion deportivo pa aña 2024.

Den 2024 lo instala luz LED na diferente veld di futbol, baseball y softball rond di Aruba

Recientemente, Minister Endy Croes a reuni cu presidente di Arubaanse Voetbal Bond (AVB) Sr. Randolf Lacle, unda a trata diferente tema di interes pa e deporte di futbol.

Durante e encuentro, Minister Endy Croes a duna un avance di e proyecto di renobacion di Compleho Deportivo Guillermo Prospero Trinidad na Dakota. Ta planifica cu pa fin di luna di maart di e aña aki lo entrega e stadion bek. A indica cu nan ta pendiente pa algun material cu mester yega di exterior, pero e ta bayendo riba bon caminda. Tambe, a trata e certificacion di e veld. Manera ta conoci, tabatin un certificado temporario pa e weganan por a tuma luga. Den luna di januari, FIFA a duna e bon noticia cu e stadion ta oficialmente certifica y ta warda pa e documentacion yega Aruba.
Ademas di esaki, a trata e fondonan cu FIFA tin disponibel pa e desaroyo di futbol di Aruba, cual ta bay a traves di AVB y den colaboracion cu Gobierno di Aruba. Tin un proyecto caminda cu diferente miembro di futbol cu nan club lo haya yerbe artificial. E proyecto aki ta tuma luga e aña aki. Durante e encuentro a trata e proyecto cu Gobierno di Aruba y Lotto pa Deporte, cual ta encera renobacion di tur luz LED ultramoderno di diferente veld di, entre otro, futbol, baseball y softball. Mandatario di Deporte a informa presidente di AVB con leu ta cu e proyecto aki. E programa – y rapportnan ta riba mesa y programa ta riba mesa. Awo e companianan mester ofrece e calidad cu ta exigi pa despues tuma un decision y cuminsa cu e proyectonan aki.

Sports Illustrated ta planea di despedi hopi hende despues cu licencia di nomber a keda revoca

(AP)—E publicacion di Sports Illustrated a notifica empleadonan cu e ta plania pa despedi di un porcion grandi di hende—posiblemente tur—di e personal despues cu su licencia pa uzo e nomber iconico di e marca den print y digitalmente a ser revoca.

Den un email pa empleadonan diabierna mainta, e Arena Group, cual ta opera Sports Illustrated y propietarionan relata, a bisa cu Authentic Brands Group a revoca su licencia di marketing. "Como resultado di esaki, nos lo cuminsa despedi di personal cu ta traha riba e marca di SI," e email a bisa.

E sindicato di empleado na Sports Illustrated a bisa den un declaracion cu e despedidonan lo ta un cantidad significante y lo posiblemente inclui tur di e trahadonan di NewsGuild representa. "Nos a bringa hunto como un sindicato pa mantene e standard di e publicacion aki cu nos stima, y pa sigura cu nos trahadonan ta ser trata hustamente pa e balor cu nan ta trece na e compania. Esaki ta un lucha cu nos lo continua," segun Mitch Goldich, redactor di NFL y presidente di unit, a bisa den un declaracion.

E declaracion di e gremio tambe a yama pa Authentic Brands Group "sigura e continuacion di publicacion di SI y permiti'e pa sirbi nos audiencia den e manera cu e tabata haci pa 70 aña."

E Arena Group a adkiri derechonan di publicacion for di ABG na 2019 pa al menos dies aña. E administracion di SI a enfrenta hopi reto desde e tempo ey. Na december aña pasa, el a despedi di agente ehecutivo Ross Levinsohn ora e supuesto uso di storianan crea pa inteligencia artificial a trece critica.

E marca deportivo iconico a experencia seis aña dificil. Esaki a ser adkiri pa Meredith Publishing na 2018 como parti di e compra di Time Inc., cual a cuminsa e revista na 1954. Menos cu un aña despues, Meredith a bende e propiedad intelectual di e revista na Authentic Brands Group pa 110 miyon dollar. ABG ta doño di e propiedad intelectual di hopi marca y celebridadnan, incluyendo Marilyn Monroe, Elvis Presley, Muhammad Ali y Reebok.

Sports Illustrated a cuminsa como un publicacion semanal, despues a ser reduci pa bisemanal na 2018 pa despues mensual na 2020.

BONDIA ARUBA

Bista Politico ta un seccion di ***Bon Dia Aruba*** *specialmente pa brinda oportunidad na tanto partido politico como politico individual pa expone nan opinion. Contenido publica di ningun manera ta refleha opinion di* ***Bon Dia Aruba*** *y ta pa responsabilidad exclusivo di e organisacion/individuo cu ta ofrece esaki pa publicacion.* ***Bon Dia Aruba*** *ta reserva e derecho di no publica texto ofreci, si esaki segun e medio no ta cuadra cu e normanan di decencia cu nos ta mantene, pa evita contenido cu ta innecesariamente ofensivo. Esaki suheto na evaluacion exclusivo di* ***Bon Dia Aruba.***

BISTA POLITICO

Lider di partido Curpa Eric Ras:

Eleccion parce di ta na caminda

Nos di partido Curpa ta kere cu awor si eleccion ta cerca. E fin di gabinete Wever-Croes II ta eminente. Un berguensa ora nos tende parlamentario Berlis cuestiona minister Arends riba RWZI of e planta di purificacion. Si nos mira con RAIZ a wordo changa cu e planta di purificacion di Bubaliplas ta un berguensa.

E planta di Bubaliplas ta cay bou di DOW y DOW ta responsabilidad di minister di infrastructura. Kiermen cu e planta di purificacion di Bubaliplas lo mester cay den e presupuesto di DOW. Nos gobierno nunca a worry pa haci nada cu e planta di Bubaliplas paso gobierno ta na al-

tura di e situacion pero no a saca un dede pa haci algo.
E gobierno aki tin 7 aña na poder y for di 2017 ta papia di un urgencia. Nos por corda riba e rapport di Carmabi cu gobierno tabata tin scondi den lachi cu a sali na cla na aña 2021. E 16 miyon cu gobierno a presupuesta pa e planta na Bubali plas nunca a yega su destino. Awor kier hinca e RWZI bou di Utilities NV cu ta cay bao di Minister di Energia y hasi'e un NV. Turistanan lo mester bay paga $20,= pa cabez. Partido RAIZ ta dies keda cu e holo stinki so y mester tuma tur critica. Por haci yen di fanfaria pero e responsabilidad ta cay back riba gobierno y e forma cu nan a changa partido RAIZ, pero a lubida cu e ta boemerang y cay tambe den scochi di partido mep. Partido RAIZ mester a guli e pilder dies pa forma gobierno? Nos no kier ta nan.
Tin mas cos ta cushina den e gobierno aki. Un partido nobo bou di nomber Futuro a mira luz di dia 14 di augustus 2023. Nan a traha scondi pero nos ta link e cu parlamentario independiente Gerlien Croes y tambe cu e minister di Economia. E netwerk rond di e partido of movemento politico aki ta mustra cu partido RAIZ ta morto. Futuro ta cla pa bay eleccion. Si nos analisa e strategia cu ta wordo usa nos ta yega na e conclusion cu nos ta den direccion di eleccion. Tempo lo demostra esaki y nos kere cu eleccion lo tuma lugar prome cu 2025.
Bou cielo lo no tin nada cu lo keda scondi. Dios su tempo ta perfecto y tur cos scondi y malo lo bin na claridad. Nos ta bibando un tempo biblico. E situacion lo bira hopi scur y lo bay dal duro paso gran parti di atencion di nos pueblo ta hinca den otro cos y nos NO ta prepara. Nos a bisa na mas cu un biaha cu economia mundial lo crash y Aruba no ta prepara. Nos ministernan incompetente ta mas na fiesta cu prepara pa locual cu nos isla lo mester bay enfrenta.
Ora e ora di berdad bati na porta di pais Aruba, nos lo mira nan sali na careda. Sabiduria di mundo lo no por pone pais Aruba riba pia paso ta e sabiduria di mundo aki a pone pais Aruba riba rudia. Aruba lo lanta ora nos hala for di nos mal caminda y arepenti di nos maldad y busca Dios di curason y bisa no na leynan cu ta contra leynan di Dios. Dios lo warda nos cu Su brasanan habri. Nos di partido Curpa ta kere cu e momento lo yega pa un cambio y cu esaki lo bay pasa. Partido Curpa e unico alternativa.

Parlamentario independiente mr. dr. Ryçond Santos do Nascimento

Un paraiso corupto

Aunke tur hende sa cu Aruba ta un paraiso corupto, pasobra nos sistema politico-economico ta un mafia, ni MEP ni AVP kier admiti. Segun señora Evelyn Wever-Croes, ta AVP tin un problema cu corupcion. Sin embargo e prome minister ta enfrenta cuater caso liga na su Gabinetenan. Cada caso tin aspectonan peculiar.

"Tulipan" ta e caso relata na e dossier di Arubahuis cu señora Evelyn Wever-Croes a entrega na Ministerio Publico. Ta trata di un minister plenipotenciario a biba den luho sin ningun hustificacion. Segun Besaril e mester a representa Aruba dignamente y p'esey mester a bay restaurantnan caro cu politiconan Hulandes. Ora CAD a investiga e caso, Besaril no tabatin prueba cu el a reuni cu e politiconan importante, pero CAD mester a admiti cu berdad Besaril a come na grandi. Potretnan ta confirma cu Besaril a bay Hulanda flaco, bin bek Aruba gordo.

"Kwihi" ta e caso cu ta involucra ex-minister Chris Romero. E ex-minister aki ta gusta yuda hende. P'esey el a nombra su ex-casa den cierto board. Segun e mandatario no tabatin ningun problema, pasobra ya no tabatin amor. P'esey e pakico Romero a maltrata e gay di su ex algun tempo despues, ta keda un misterio. Loke si nos sa, ta cu ex-minister Edison Briesen ta involucra den e investigacion "Kwihi" y cu ta trata di contractnan gubernamental cu a ser uza pa enrikece cierto hende.

"Flamingo" ta un caso sumamente interesante. Aparentemente ex-minister Otmar Oduber a haya un tip cu Ministerio Publico kier a investiga e. El a dicidi bula afo prome cu un investigacion pone Gabinete Wever-Croes I cay. Oduber tabata kier pa minister Marisol Tromp sigui sostene cierto palabracionnan cu el a laga atras. Ora Marisol Tromp a nenga, e persecucion di Tromp a cuminsa. Minister Andin Bikker a bay gaña cu e asina yama "vertrouwensbeginsel" ta encera cu no ta Parlamento ta manda un minister cas, pero su fraccion. Marisol Tromp a splica cu no ta asina constitucion ta stipula. Siguientemente coalicion a ser presiona pa pasa un mocion di desconfiansa contra Tromp. E ora Marisol Tromp a splica cu-

rason di e problema: spirito den gobierno. Atrobe a purba kita Marisol Tromp cu engaño. Aparentemente Alan Howell a grita PRO for di baño y como cu Ricardo Croes a bandona sala no tabatin suficiente parlamentario den e reunion pa por pasa e mocion. Toch presidente di parlamento, Ady Thijsen, a haci comosifuera un mocion di desconfiansa a keda acepta. Ta Gobernador mester a interveni pa garantisa respet pa nos Constitucion. Caso "Flamingo" ta sigui y mientras tanto Hans Geerman a admiti na Ministerio Publico di ta un di e ambtenaar spirito. Ta trata di soborno di Otmar Oduber durante e periodo di april 2019 te maart 2021.

Finalmente tin e caso "Diamante" cu a conduci na caida di Gabinete Wever-Croes I. Ta asina cu fraccionnan di Parlamento ta haya un suma di placa di gobierno pa nan por haya un bon sosten den nan trabao. Dado momento Alan Howell kier a duna su mes un bonus cu e placa aki. Den e sentencia di hues nos por lesa e hustificacion di Howell pa un bonus di 10 mil florin: ta for di Sinterklaas el a haya aprobacion!

Cada caso ta doloroso pa señora Evelyn Wever-Croes, aunke e ta participa na un sistema diseña pa nepotismo. En cambio señor Mike Eman ta na un "whole other level". Segun Mike Eman, Ministerio Publico no ta investiga ningun caso relata na Gabinete Evelyn Wever-Croes. Solamente AVP ta victima di persecucion penal. Landsrecherche y Ministerio Publico lo ta instrumento di MEP y segun señor Mike Eman hasta e hues di Sevinger ta corupto. Eman ta splica cu e hues Hulandes a castiga Sevinger como fabor na Ministerio Publico. P'esey hues no por a admiti cu Sevinger ta un homber husto y recto. Segun Eman nos mester realisa e bon comun, den cual ministernan di AVP nunca mas mester tin miedo di Ministerio Publico. Den e cuadro aki AVP hasta a lansa un campaña riba Facebook, titula "Free Paul Croes". Segun Eman mester manda un mensahe fuerte pa Hulanda "for once and for all" compronde cu na Aruba ta MEP so ta haci corupcion y cu tur locual Tico Croes, Otmar Oduber, Paul Croes y Benny Sevinger a haci ta normal y nada robes. Si Eman ta identifica su mes cu Mahatma Gandhi cu a bay den welga di hamber, Eman ta identifica Paul Croes cu Nelson Mandela cu a ser cera inhustamente. Cu orguyo e ta bisa cu ningun soborno cu Paul y Benny a ricibi a enrikece nan of partido…

Pa garantisa cu e vision di Eman tin un bida largo, e prins di Mike Eman, e hoben Wendrick Cecilia, tambe a sostene e campaña "Free Paul" hunto cu e presidente nobo di Fundacion Formacion Politico Digna Laclé-Herrera, juffrouw Ichelle Simon. Claro cu Myriam Tonk-Croes, e "ghostwriter" di Eman, tambe mester ta den touw. Mientras tanto tur hende sa cu Aruba ta un paraiso corupto, pasobra nos sistema politico-economico ta un mafia.

Inscripcion a habri pa Arte di Palabra 2022

Departamento di Cultura Aruba (DCA) bou di auspicio di Ministerio di Cultura ta organisa anualmente e proyecto Arte di Palabra (AdP), competencia literario di poesia y cuenta cortico pa scol secundario y avansa.

E aña aki lo ta bay ta e di 16 edicion di AdP cu lo tuma luga dia 21 di april 2024 na Cas di Cultura.

Tur alumno di scol secundario di klas 1 te cu 6 y EPI klas 1-2, por participa y por inscribi serca nan docente di Papiamento of via artedipalabra@gmail.com te cu dia 24 di maart 2024.

Por participa den seis diferente categoria:
Poesia
A. Poesia existente klas 1-2
B. Poesia original, klas 1-2
C. Poesia original, klas 3-6/ EPI klas 1-2

Cuenta cortico
A. Cuenta existente, klas 1-2
B. Cuenta original, klas 1-2
C. Cuenta original, klas 3-6/ EPI klas 1-2

Ganado di cada categoria lo bay representa Aruba den e final di AdP ABC, cu ta competencia interinsular entre e ganadonan di Aruba, Bonaire y Corsou. AdP ABC lo tuma luga dia prome di juni 2024 na K-Center Corsou.

Pa mas informacion por yama na DCA su number di telefon: 5822185, of sigui pagina di FB Arte di Palabra Aruba

Dia di Betico

Paseo riba bicicleta na Playa Pabao

Directiva di Centro di Bario ta anuncia su prome actividad pa aña 2024. Ta trata aki di un paseo riba bicicleta cu lo tuma lugar diahuebs 25 di januari dia cu nos ta celebra Dia di Betico.

E actividad aki ta den cuadra tambe di e actividad anual di "Tin Union Familiar" (TUF). E actividad aki ta enfoca y stimula e importancia di tin un union den famia. Den pasado TUF a wordo organisa cu exito na unda famianan ta uni y participa na e actividad aki. E aña aki atrobe a dicidi pa organisa un paseo riba bicicleta na unda famianan por uni ya cu mayornan por participa hunto cu nan yiu(nan) riba bicicleta. Tambe bisiñanan, colegenan, clubnan deportivo, scolnan y barionan por forma nan grupo.

Manera ya menciona e actividad aki ta tuma lugar Dia di Betico. Mainta 9 ór ta sali rumbo pa Arashi pasando via Bubali y San Minguel. Lo regresa Centro via e caminda grandi di Noord. Lo tin musica pa compaña e grupo. Inscripcion ta tuma lugar na Centro di Bario Playa Pabao di dialuna pa diabierna di 8or pa 12or y di 2or pa 6or y tambe lo tin oportunidad pa inscribi dia di e actividad prome cu 8.30am. E prome 150 persona cu inscribi lo ricibi un T-shirt.

Lo cobra e suma di 10.00 florin cual ta inclui awa y fruta. Pagando e suma di 25 florin bo por huur un bicicleta pa e actividad aki. Nos grandinan y chikitinnan tambe por participa ya cu tin un bus disponibel. Inscribi na tempo pasobra cuponan ta limita.

Pa manifestacion cultural di 24 januari 2024

Posibilidad pa benta di cuminda, cos dushi y artesania riba Plaza Betico Croes

Dia 24 di januari anochi Comision Celebracion Dianan Nacional ta organisa manifestacion cultural pa publico riba Plaza Libertador G.F. Betico Croes. Comision Celebracion Dianan Nacional ta preparando un bunita programa pa e anochi special aki riba plaza pa honra e memoria di nos gran Libertador.
Durante e manifestacion cultural, Minister di Cultura lo hiba un discurso na comunidad relaciona cu e dia nacional aki. Riba e anochi aki un programa ta wordo presenta riba escenario cu e.o. canto, baile, teatro di nos artistanan local. Riba plaza mes ta wordo organisa un feria cu benta di cuminda, boca dushi y artesania local.

Pa medio di e comunicado aki ta invita tur esnan cu ta desea pa huur un tent sea pa bende cuminda, cos dushi of artesania riba Plaza Betico Croes pa tuma contacto cu Departamento di Cultura na telefon 582-2185 pa sigura nan tent y ricibi tur informacion. Por contact parti mainta entre 8or di mainta pa 11or y mey y despues di merdia for di 1:30 pa 4or di atardi. Tene na cuenta cu tur esnan cu lo bay bende cuminda mester tin nan carchi berde valido y cu e tentnan ta limita.

Departamento di Aduana ta cera 25 di januari y 26 di januari 2024

En conexion cu Dia di Betico y ATV-dag

Departamento di Aduana ta informa cu su oficinanan ta cera riba diahuebs 25 di januari en conexion cu Dia di Betico y diabierna 26 di januari 2024 en conexion cu ATV-dag obligatorio.

Tur servicio pa cliente y publico en general lo reanuda dialuna 29 di januari for di 7.30'or di mainta.

Departamento di Aduana ta pidi comprension y cooperacion di su clientenan pa haci nan declaracionnan na ora y corectamente pa Aduana por cumpli y preveni tardansa pa saca carganan innecesariamente.

Competencia di haiku 2024

Fundacion Arte di Palabra ta invita un y tur pa participa na e di diesshete competencia di haiku Elis Juliana.
Cada persona por skirbi uno te dies haiku y manda esaki prome cu 17 di februari 2024 pa Ange Jessurun, na kompetensiahaiku@hotmail.com. Por fabor manda maximalmente 10 haiku como "attachment" den Word sin "lay-out" adicional. Por fabor numera bo haikunan y pone bo nomber bou di nan (no usa kolom, ni hoki etc.).

Por participa den e siguiente categorianan:
- Alumno di klas 1- 2 di enseñansa secundario
- Alumno di klas 3-6 y EPI klas 1-2
- Tur otro persona interesa di islanan ABC

Lo menciona e ganadonan durante final di Arte di Palabra Corsou dia 9 di april 2024, y lo publica e miho haikunan. Elis Juliana ta esun cu a introduci haiku, un forma literario Hapones, na Papiamento. Elis Juliana (1927 -2013) a skirbi un cantidad di cuenta cortico, mas cu un dozijn di coleccion di poesia y a contribui grandemente na desaroyo di mucha. Banda di autor, el a haci uzo di e parti ritmico y tonal di Papiamento, creando asina su propio estilo.

Kico ta haiku?
Por bisa cu haiku ta un arte di palabra. Haiku ta un forma di poesia Hapones masha cortico cu ta existi pa hopi siglo caba. E ta diferente for di poesia ritmico of poesia cu ta rima cu bo a custumbra cune. E ta manera un potret cu ta capta esencia di loke ta pasando. Cu solamente algun palabra, un haiku ta capta bo atencion y ta bisa bo: wak esaki of pensa riba esaki. Originalmente, haiku Hapones ta trata di naturalesa. Awendia e por trata cualke tema. Elis Juliana ta bisa cu el a probecha di haiku pa duna pueblo balor di forsa di palabra.
Haiku ta poema di diesshete silaba parti den tres unidad di cinco, shete y cinco silaba.

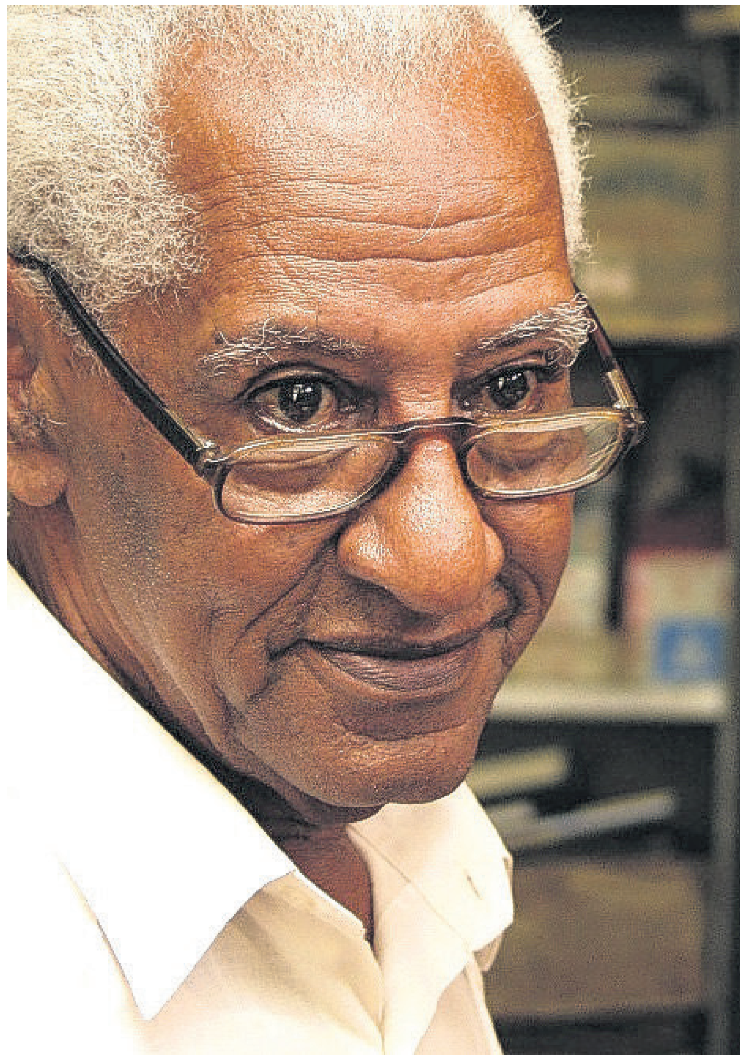
Con ta skirbi haiku?
1. Scohe un tema y skirbi algun palabra cu bo conoce di e tema. Haiku no tin titulo. E ta para riba su mes. Un haiku por describi casi tur topico. Basta e no ta mucho complica, y e ta simpel y comprendibel. Un bon haiku ta describi suceso di bida diario na un manera cu ta duna e lesado/scuchado un bista completamente nobo/diferente di un situacion ya conoci.
2. Parti bo pensamentunan den tres liña: den e prome bo ta introduci e topico, haciendo un ponencia.

Caba amplia esaki:
A. Expresando un sintimento
B. Haciendo un observacion of splicando un accion.

Un haiku ta duna un sabiduria di bida of ta duna un mensahe.

Polish bo haiku te ora e forma tres liña, e prome di cinco, e di dos di shete y e di tres di cinco silaba. Esaki por tuma tempo, pero sigui cambia palabra te dia bo logra.

Tip: expresa un solo sintimento of emocion den bo haiku. Pensa riba un experencia of bista comun na un manera nobo y diferente. No ta uza abreviacion, cada palabra ta riba su mes. Por uza solamente palabra na Papiamento.

Resultado Sorteo
19 januari 2024

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
6886	6070	6411	8404
6989	0533	SUPER5	1535
6972	2301	-	7522

MERDIA

CATOCHI Sorteo # 4157	7473
	4407
	2122
MULTI-X	X2
BIG 4 Sorteo # 4157	0019
1OFF Sorteo # 2213	7085
ZODIAC Sorteo # 4157	2945
	Aries
LUCKY 3 Sorteo # 1031	455
MULTI-X	FP

ANOCHI

CATOCHI Sorteo # 8150	4209
	2319
	9399
MULTI-X	X2
BIG 4 Sorteo # 7194	9333
1OFF Sorteo # 1899	1544
ZODIAC Sorteo # 5953	3240
	Piscis
LUCKY 3 Sorteo # 883	020
MULTI-X	X2

LOTTO 5

Sorteo # 2459		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	280.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA

01-16-17-19-27

Sorteo # 6362		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	56.000,-
5	x Match 4	
139	x Afl 8,00	

MINI MEGA

11-15-16-29

Sorteo # 1629		Mega Ball 04
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
1	x match 4	390.000,-
4	x Afl. 500,00	
46	x Afl 50.00	
100	x Afl.15,00	

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 520.000,-**

KORSOU
Sorteo #

King Classic Sudoku

		1				8	7	
8		9	7		2			5
				1	4			
3	5						8	
		8	5		1			2
		7	2				4	
	9	2			3	7	5	6
6	1						9	

Difficulty: ★★★★ 5/12

Clasificado
ECONOMICO aviso@bondia.com

Personal GRATIS max. 20 palabra
PASA LAGA BO AVISO NA OFICINA DI BON DIA ARUBA WESTSTRAAT#22 FOR DI 9:00AM-4:00PM
Email nos na classified@cspnv.com

TA BENDE
1 Set di seatcover preto Fl.25.00
1 Slaapzak Fl.50.00
1 Overshoe Fl.25.00
Cas pa cacho med Fl.200.00
1 Freezer Fl.300.00
Pa info. 582 3023 / 593 8120
217372

SERVICIO PUBLICO
Ta traha y renoba Cas drecha dak, ta basha vloer, pleister, verf cas, traha cura, pega mosaico
Tel.563 4168

TA HASI
Trabou di Pleister 14fl mts², Pintura, Patios y Bloki
Tel : 6302305

SERVICIO PUBLICO
Buscando auto pa huur y na bon prijs? yama nos
Tel. 593 9953/ 593 8453

SERVICIO PUBLICO
Mi ta chapi, lanta sushi, corta mata, transporta frigidaire, wasmachine biew, drecha cas, etc.
Tel. 564 1979

SERVICIO PUBLICO
Nos ta haci trabou di plomeria, electricidad, hardineria incluye hiba sushi Handy man.
Tel.742 6250

SERVICIO PUBLICO
Nos ta chapi, corta y planta mata, brinda tur servicio cu bo cura mester. Tira sushi afo,
Tel. 738 1908

SERVICIO PUBLICO
Pa trabou di data-entry of update di bo administracion pls contact:
Tel.568 2339

TA BENDE
Caha di Orgel aña 1997, 6 cylinder cu su loudspekers Fl.14.000 por yama
Tel. 593 9614
Mr. Loy Ras 749 2533

TA BENDE
Combo di regalo pa tur ocasion:
Mugs, kerki di biña, tablashi cu leyenda
Pa mas informacion
Cell whatsaap 567 2907

SERVICIO PUBLICO
Mi ta ofrece pa cuido di mucha di dialuna pa diabierna y weekend. Pa informacion
Tel. 558 7310

SERVICIO
Reforsamo papiamento-españo, of españo pa papiamento pa hende mayor y mucha
Tel. 563 4641

SERVIO PUBLICO
Ta ofrece pa verf y chapi cura bon prijs. Nos ta hiba e sushi. Yama pa mas informacion na
563 4828 / 5679610

TA OFRECE
Servicio pa hacer limpieza y cuido de niños
Pa mas informacion
Tel. 569 3253

SERVICIO PUBLICO
Mi ta ofrece servicio di electricista en general corto circuito y mantencion
Tel.566 5026

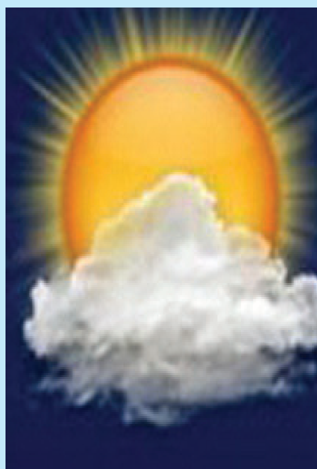
SERVICIO PUBLICO
Mi ta ofrece servicio pa haci reparacion di porta, ventana y hopi mas. Pa mas informacion
Tel. 563 6762

Sushi den cura?
Ta piki sushi cu pick-up grandi pa Afl 75,= pa buelta.
Yama nos na
561 4297 of 561 5179

SERVICIO PUBLICO
Limpiesa pa cas y auto
Presure wash cura di cas
Laba muebles, laba tapijt
laba vloer
Tel. 593 9464

STOP
Violence Against Women

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubla y generalmente seco
Den marduga y mañan: parcialmente nubla cu un awasero pasahero

Temperatura maximo 32 grado Celsius
Temperatura minimo 26 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 33 pa 38 grado celsius
UV index: 8

Bahada di solo : 6:35 pm
Subida di solo : 7:06 am.

Biento:
Modera te basta fuerte for di generalmente direccion oost;
Forsa 4 te 5 (20 te 39 km/ora, 11 te 21 nudo).
Den dia fuerte te duro den rafaga;
Forsa 6 te 7 (40 te 61 km/ora, 22 te 33 nudo).

Situacion general di tempo pa proximo 24 ora:
Diferencianan di presion di aire den Caribe no a varia hopi y lo sostene un biento modera te fuerte, de bes en cuando duro den rafaga. Mas aleu por bisa cu de bes en cuando algun area di nubia por pasa riba region y induci localmente un awasero pasahero te breve.

Condicionnan maritimo/estado di lama:
Na partinan protegi di costa: keto, rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil te modera, entre 2 pa 4 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: Modera te poco bruto cu olanan di 5 pa 7, localmente e por yega 8 pia.

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord (close to the hotels)
Tel: 736-2952 or 593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
del Pueblo	Seroe Preto
Tel. 582 1253	Tel. 584 4833

EMERGENCIA	911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Raymundo Werleman
Mihor conoci como: "Mo Rey"
*23-07-1936 - †18-01-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Met grote verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze student

FRITZGERALD ARGANDONA VASQUEZ

Wij wensen zijn familie en vrienden veel kracht toe om dit grote verlies te kunnen dragen.

Bestuur, directie, medewerkers en studenten

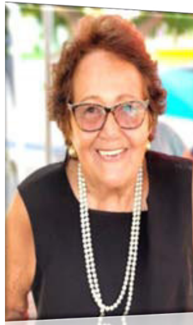
Juridische Hogeschool Avans & Fontys

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

I'd like the memory of me to be a happy one.
I'd like to leave an afterglow of smiles when life is done.
I'd like to leave an echo, whispering softly down the ways,
Of happy times and laughing times, and bright and sunny days.
I'd like the tears of those who grief, to dry before the sun,
Of happy memories that I leave, when life is done.

Cu inmenso tristesa na nos curason pero conforme cu Dios su boluntad Nos ta anunciá fayesimento di:

Emmy Hariette Swaen-Dongen
Mihor conoci como "Poppy"
"Life Member Woman's club of Aruba"

Na nomber di su casa: Rafael Selin Swaen

Su yiunan:
Ninon Nathalie Swaen
†Theron John Gregory Swaen

Su Nietanan:
Sade Renee Swaen y Urney Albertsz, Yentl Ciara Swaen, Kay-Lynn Nathalie van Gulick, Megan Aimee van Gulick y Jairick Kock

Su Nuera: Gwen Jie Sam Foek

Su Rumanan:
Egbert y Carmen Dongen
†Andre Dongen
†Jenny Dongen
Helen Dongen
Myra y Marcel Gumbs-Dongen
Joanne Dongen

Swa y Cuñanan:
†Luis y †Maria Swaen
Ivonne Swaen
Eddy y Jenny Swaen-Marchena
Filomena y †Jose Arco-Swaen
Arie y Ingrid Swaen-Tromp

Subrino y Subrinanan:
Ivo y Gwenny, Asja y Zim, Camil y Cornelia, Carlo y Jos, Tamara y Patricia, Annuska, Nadja, Melissa, Mikaela, Akeam y Manoemi. Nilo y Miriam, Ivi y Randolf, Raymond y Ludmila, Monique y Luis, Lisette y Robert, Jeaniza y Erwin, Marion y Ricky, Patrick y Gina, Jolanda, Jenny, Johanna, Desiree y David, Carol.

Bon Amigonan di cas: Jean y Bubu Does

Su Amiganan stimá:
Beulah Geerman, Ana Geerman, Rubia Maduro, Lourdes Koolman, Mena Anthony, Maria Geerman

Bon Bisiñanan:
†Silvio y Anchi Emerencia, Ipi y Etelvina Ridderstaat

Primanan stimá:
Lilian Markiet, Titia Markiet, Tichi de Lange

Demas famianan: Dongen, Swaen, de Lange, Fingal, van Gulick, Brouwers, Lo-Fo-Sang, Gumbs, Brouwers, van Dijk, Jie Sam Foek, Buckley, Arco.

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algun fam di famia

Oportunidad pa Condolencia lo tuma lugar Diabierna 19 di Januari 2024 di 7.00 or pa 9.00 or di anochi y Acto di entiero lo tuma lugar Diasabra 20 di Januari di 9.00 or te 11.00 or di mainta na Aurora Funeral Home. Despues lo Sali pa Santana Catolico na Playa pa hiba nos querida defunto na su ultimo lugar di sosiego.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Cu gran tristeza na nos curason nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Drs. Emile Weststrate
*27 januari 1946 - †17 januari 2024
Dokter di cas
Ex-presidente de HAVA
Co-fundador di Huisartsenopleiding Aruba
Ex-miembro di Raad van Toezicht di dr Horacio Oduber Hospitaal
Ex-miembro di tuchtraad di Hof van Jusititie di Aruba y Curacao
Medico di deporte
Medico di malesanan tropico
Miembro di grupo veterano di Aruba Dolphins

Na nomber di su:
Esposa: Violeta Weststrate-Pichardo
Yiunan:
Jeroen y Lily Weststrate-Mileta
Joris y Seraja Weststrate-Engelbrecht
Jean-Pierre y Gabriella Weststrate -Seittiffe

Nieto(a)nan:
Daniel, Stefan, Mia-Rose, James, Ty Derick, Maurits Weststrate, Albert Carolina

Mayornan: †Chris y †Maria Weststrate-van Bergen
Ruman: †Chris y Elisabeth Weststrate-Hoen na Hulanda

Swa y cunanan:
†Rafael Pichardo y famia na Merca
†Clara Augusta y famia na Merca
Bienvenida Mercado y famia na Merca
†Isabel Pichardo y famia na Merca
Danilo y Simone Pichardo-Breuer na Hulanda
Gabriel Pichardo y Yvette Zichem

Mama di Jeroen y Joris: Sra Reny Trinks

Su miho amigo(a)nan manera ruman: Roly y Winnie Bisslik, Eduardo de Veer, Mahlon Lewis, David Janse, Dr. Benita Brit-Croes, †Bob Stamper, †Ronald Eerdmans, Bas Boswinkel na Hulanda, Dr Regina Kiewiet na Hulanda, Rick Dillworth na Merca, Vito Carolina

Un danki special na Dr. Nathalie Winterdal y Dr. Sharline Vis, Kimberly de Groot, Dr. Nuris Lampe, Dr. Cheng, Marijke MacJannet, Andra Petrocchi, Dr. Ladenius y Dr. Sanchez y na personal di Hospice Atardi.

Demas famia Weststrate, Pichardo, van Bergen, Engelbrecht, Mileta, Seittiffe, Bisslik, Ras y Breuer

Nos mas sincero disculpa si den nos tristeza, nos por a lubida algun famia of conocir.
ta invita demas amigonan, conocirnan, ex-patientnan, coleganan y bisiñanan pa asisti na acto di condolencia cual lo tuma lugar diamars 23 di januari 2024 di 6:00 pm pa 8:00 pm na Aurora Funeral Home.

Acto di despedida y cremacion lo tuma lugar diaranson 24 di januari 2024 di 2or pa 4or di atardi na Aurora Funeral Home. Acto di cremacion ta tuma lugar den seno familiar.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Maske mi cana den e valle di sombra di morto, mi no tin miedu di maldat, pasobra Abo ta cu mi; Bo bara i Bo garoti ta konsolámi. Salmo 23:4

Cu inmenso tristeza na nos curazon, pero conforme cu Dios Su boluntad, nos ta anuncia fayecimento inespera di :

Fritzgerald Argandoña Vasquez
Mihor conosi como "Fritz"

Na nomber di:
Su Mayornan:
Adhemir y †Annamaria Argandoña Vasquez-Franken

Su Ruman:
Gerard Franken

Su Welanan:
Johanita y †Thomas Kwidama-Franken
Zenaida Vasquez vda di Argandoña

Su Welonan:
†Eusebio y Imelda Maduro-Tromp
†Camilo Argandoña Bottoni

Su Tantanan:
Rosie Maduro
Marylou Maduro
Zeima Mercedes Argandoña Vasquez
Nilda Ines Argandoña Vasquez
Luz Amparo Argandoña Vasquez

Su Omonan:
Johnny y †Adela Prisilla Franken-Croes
Danilo Vrolijk y Mayela Werleman
Nicolaas Franken
Francis "Leo" Kwidama y Symandry Robert
Chris Maduro

Su Subrina stima:
Avalanna Franken y Mama Shelly Thode y famia

Su Subrino: Michelle Vasquez

Su Primo(a)nan: Kenrick Laclé y famia
Kevin Laclé y famia
Mitchell Tromp
Christian Tromp
†Denzel Ruiz
Amberly Ruiz
Eluzay Angel Vasquez y famia
Enit Merdeces Bravo
Brian Mijael Argandoña
Jeryson Campos
Jilthon Maduro
Christopher Jr. Maduro
Tanta di respet: Theresita Arends
Omo di respet: Manuel Ruiz y Anne Witsenburg
Mama di crianza: Beatriz "Bea" Maduro, yui y nietonan
Famianan di crianza: Ofelia Ventura y Julie Izzea
Su bon amigonan di cas: Gladys, Erik y Samuel Davelaar; Fatima; Lucia; Emma; Geraldine
Ex coleganan di: Colegio Arubano; Hogeschool Leiden y Fontys Tilburg-Hulanda
Su juffrouw stima: Zuleika Silva – Colegio Arubano

Demas famia y amigonan Argandoña Vasquez, Franken, Kwidama, Thiel, Vrolijk, Maduro, Tromp, Laclé, Ruiz, Bottoni, Bravo, Campos, Croes, Thode, Robert, Koolman, Krozendijk, Lampe, de Cuba, de Palm, Liberato, Vega, Rojas, Ramirez, Boekhoudt, Kock, Davelaar, Schoppema, Illis, van Dongen, Witsenburg na Aruba, Italia, Peru, Hulanda; bisiñanan y conosirnan ta invita pa acto di entiero cu lo tuma luga diasabra 20 di januari 2024 na Aurora Funeral Home di 2.00 pa 3.30 di atardi tin oportunidad pa condolencia y pa 3.30 pm lo tin un response. Despues lo hiba Fritz na su ultimo lugar di sosiego na Santana di Sabana Basora. Nos ta pidi nos disculpa cu despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas. Paz na su restonan!

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada; Den cunucu di yerba berde, E ta ponemi sosega. E ta hiba mi na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa. E ta guiami den caminda drechi fiel na su nomber."
Salmo 23

Cu inmenso tristeza na nos curason pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di nos Mama, Wela, Ruman y Tanta Stima:

Martha Christina Dreischor Martes
*5 December 1942 - † 17 Januari 2024

Na nomber di su:

Yiunan:
Johnny Dreischor
Francis y Robert Geerman – Dreischor
Milton y Eliana Dreischor – Croes

Nietonan:
Justien Dreischor
Isaiah Stomp
Justice y Denitsa Dreischor-Pavolva
Ashley Stomp
Jada Dreischor
Jill Dreischor
Zaylon Dreischor
Dayson Dreischor

Ruman nan:
Andres y Anchi Martes-Ibarra
Vilma y Miguel Zievinger-Martes
Jacqueline y †Richard Mercera-Martes

Mescos Ruman:
Audrey Rijsdijk y Famia

Subrina Stima:
Marieline Mercera

Subrinonan:
Suzanne y Pierre Croes-Martes y Famia
Irayma Zievinger
Andy Martes y Veroushka Croes
Bryan Valdez

Swa y cuña nan:
†Annie y †Theo Pool-Dreischor
†Reinier y Simona Dreischor-Farro
Alma y †Jur Stam-Dreischor
Hilda y Rigoberto Fernando-Dreischor
†Wim y Catrien Dreischor-Kelly
Agnes y †Eddy Lieveld-Dreischor
Irene y †Wim Jansen-Dreischor
Olivia y †Jan van Rijbroek-Dreischor

Amigonan di cas:
Theresita Chai y Famia
Enrique Kelly
Raquel Tromp

Demas famianan na Aruba, Curacao y Hulanda:
Dreischor, Martes, Geerman, Stomp, Zievinger, Mercera, Sierra, v/d Hanz, Croes, Valdez, Dirksz, Chung, Dania, Kelly, Desbarida, Guerrero, Swaen, Koolman, Richards, Tromp, Holsman, Matos, Chirino, Cijntje, Kwidama, Albertus, Manuel, Pavolva

Dokter di cas:
Dr. J. Van Trigt

Ayudante:
Anne Top
Zoila Salgado Diaz

Nos disculpa di den nos tristeza nos por a lubida algun miembro di famia.

Ta invita tur famia, amigo y conocirnan pa asisti:
na e acto di condolencia dialuna, 22 di Januari 2024 for di 7or pa 9or pm y na e acto di despedida diamars, 23 di Januari 2024 for di 9 or pa 11or am na Aurora Funeral Home. Cremashon lo tuma lugar den seno familiar.

Nos ta pidi comprencion cu despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

"Tony bo no ta morto, bo a muri ora nos lubida bo "

A fallece Christianamente

Anthony ("Tony") Gregory Franca

Acto di entierro lo tuma lo wordo anuncia despues

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason.
"Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Nos ta anuncia fayecimento di:

Alba O. Gonzalez-Geerman
*22-06-1962 †19-01-2024

Acto di despedida lo wordo anuncia despues.

Jezus zei tegen hem:
Ik ben de opstanding en het leven; Wie in mij gelooft, zelfs als hij dood is, zal leven.
Johannes 11:25

Met diep medeleven maken wij het overlijden bekend van

Maarten Govert Alberts
*26-04-1962 - †17-01-2024

Datum en uur van de uitvaart worden later vermeld

Aliado di prome minister populista di Slovakia ta preparando pa participa den eleccion presidencial

(AP)—E vocero di e parlamento di Slovakia, Peter Pellegrini, ken ta un aliado cercano di prome minister Robert Fico, a anuncia diabierna cu e lo participa pa eleccion presidencial.

Pellegrini, 48, ta considera como un faborito den e careda pa un posicion ceremonial, segun e encuestanan publico. Zuzana Čaputová, e prome presidente femenino di e pais, a dicidi di no busca re-eleccion. E prome ronda di e eleccion ta plania pa dia 23 di maart.

Pellegrini, ken ta e ex-vice minister na Smer, a bira prome minister na 2018 despues cu Fico mester a retira siguiendo protestanan grandi anti-gobierno cu a resulta for di e asesinato di reportero Ján Kuciak y su comprometido na 2018.

Pellegrini a aleha di Fico despues cu Smer a perde e eleccion na 2020. Previamente el a sirbi como vice-prome minister (2016-2018) y minister di educacion (2014) den e gobierno anterior di Fico y tabata vocero pa e parlamento Slovak, tambe conoci como e Conseho Nacional, na 2014-16.

Ex-minister di asunto den exterior Ivan Korčokm un diplomaat pro West, ta anticipa di ta e rival principal di Pellegrini den e voto presidencial. Čaputová tin tempo como un bos pro West den politica Slovak y un apoyado di Ucrania den su lucha contra e invasion di Rusia.

Pero e partido di Pellegrini ta parti di e coalicion di Fico cu a caba cu e ayudo militar di e pais pa Ucrania.

UE, UA, y Merca ta bisa cu guera na Sudan y tension entre Somalia y Ethiopia ta menasa stabilidad di Peninsula Somali

(AP)—E Union Africa (UA), Union Europeo (UE) y Merca a haci un yamado diahuebs pa un alto el fuego inmediato y dialogo constructivo entre fraccionnan den guera na Sudan. E gruponan tambe a haci un yamado pa un fin di e tension entre Somalia y Ethiopia tocante un acuerdo firma entre e region Somaliland di Ethiopia y Somalia.

Representantenan die grupo, ken a papia na Kampala, Uganda, despues di e reunion di un bloque regional oost-Africano, a bisa cu e dos crisis ta menasando stabilidad regional den e Somali Peninsula, tambe conoci como "Horn of Africa."

E forsanan arma di Sudan y e rival Rapid Support Forces ta luchando pa control di Sudan desde april aña pasa. Tensionnan di basta tempo a resulta den batayanan riba caya den e capital y otro areanan incluyendo e region Darfur.

AU, EU y Merca, y E Organisacion di Nacionnan Uni (ONU) a nota cu e bringamento a resulta den 7 miyon hende sin cas y a mantene 9 miyon mucha sin estudio. Michael Hammer, un envio special di Merca pa e peninsula, a haci un yamado riba e fraccionnan na Sudan pa adheri na nan obligacion bao ley humanitario internacional y pa cumpli cu compromisonan pa stop e pelea.

El a papia despues cu e bloque regional Intergovernmental Authority on Development, of IGAD, a tene un reunion di emergencia di lidernan di estado na Kampala pa discuti e guera na Sudan y e tension creciente entre Somalia y Ethiopia. Hammer a bisa cu e lider di e ehercito Sudanes, General Abdel-Fattah Burhan, y e comandante di e para-ehercito Rapid Support Forces, General Mohammed Hamdan Dagalo, ken ta conoci como Hemedti, mester cumpli cu nan promesa dia 9 di december na e cumbre di IGAD pa yega na un alto el fuego incondicional. "Nan lo ser responsabel pa e kiebre di Sudan si e conflicto aki continua," segun Hammer.

E prome stap ta un alto el fuego implementabel cu por ser monitoria, segun Ramtane Lamamra, e envio di ONU pa Sudan. Diamars, e gobierno Sudanes a suspendi relacion cu e bloque regional

den oost-Africa, acusando e di viola soberania Sudanes por medio di invita e lider paramilitar na e cumbre. Hemedti a asisti e cumbre diahuebs na Kampala pero no a papia.

Entre e yamadonan renoba pa un alto el fuego, ONU a anuncia diahuebs cu e Fact-Finding Mission di ONU riba Sudan, cual ta encarga di investiga violacionnan di derecho humano y ley humanitario internacional desde 15 di april, a cuminsa su trabao e siman aki.

Mohamed Chande Othman, e presidente di e mision, a bisa cu investigacionnan di supuesto violacionnan pa e forsa arma Sudanes, Rapid Support Forces y otro partido den guera ta andante, y atencion lo ser duna riba violencia sexual y otro violacionnan contra hende muhe y mucha, segun vocero pa ONU, Stephane Dujarric.

E Conseho di Derecho Humano di ONU a establece e mision na october 2023 cu e meta di sigura cu esnan responsabel pa violacionnan di derecho humano y ley humanitario internacional enfrenta husticia. Dujarric a bisa cu e mision lo presenta un rapport oral riba su prome descubrimentonan na e sesion di conseho cu ta cuminsa na juni.

Pa loke ta trata Somalia, UA, UE y Merca a bisa cu nan ta reconoce e soberania di e pais, unidad y integridad territorial, incluyendo e region di Somaliland. Tensionnan a aumenta despues cu Ethiopia a firma un acuerdo di 1 di januari cu Somaliland pa dun'e acceso na lama. Somaliland di su parti ta anticipa cu Ethiopia lo reconoce e region como un estado independiente, cual ta frustra Somalia.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 20 Januari 2024 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Luchthaven Aruba tijdelijk gesloten vanwege problemen met het airconditioningsysteem

Pagina 2

Economisch ontwikkelingsplan voor San Nicolas richt zich op 'Orange Economy'

Pagina 4

Nederland:

Partijen ter linkerzijde eisen informatie over hoe het formatieproces verloopt

Pagina 8

Luchthaven Aruba tijdelijk gesloten vanwege problemen met het airconditioningsysteem

Tijdens de vroege ochtenduren van donderdag, 18 januari 2024, ondervond de luchthaven van Aruba problemen met het airconditioningsysteem, wat resulteerde in een verlaging van de temperatuur in de faciliteiten van de luchthaven tot onder het noodzakelijke niveau voor de veiligheid van eenieder.

In een persbericht meldde de luchthaven dat het niet functioneren van het airconditioningsysteem de passagiers en het luchthavenpersoneel blootstelde aan onveilige omstandigheden vanwege de hoge temperaturen. Bovendien veroorzaakte de aanwezigheid van condensatie op de vloer van de terminal slipgevaar, waardoor de risico's verder toenamen.

Om een veilige en stabiele situatie voor passagiers en luchthavenpersoneel te waarborgen, heeft het luchthavenbeheer besloten om de reguliere luchthavenprocessen stop te zetten en de landingsbaan te sluiten totdat het airconditioningsysteem is hersteld en de temperatuur weer op een normaal niveau binnen het gebouw is.

Om 8:45 uur 's ochtends werd de luchthaven gesloten, maar de operaties werden om 12:00 uur hervat, met inbegrip van het incheckproces, de terminal- en landingsbaanoperaties, die om 12:30 uur weer op gang kwamen.

Redenen waarom het systeem niet werkte

Het reparatieproces vond plaats in de nacht van 17 tot 18 januari, met als doel een lekkage op een van de koelbuizen te verhelpen. Echter, het reparatieproces tijdens de nacht stuitte op een onvoorziene technische complicatie; dit probleem belemmerde de tijdige oplossing van een lekkage in de leiding en onderbrak het proces om het essentiële airconditioningsysteem te hervatten voor de huidige luchthavenactiviteiten.

Rond 11:15 uur werd de lekkage verholpen, en het airconditioningsysteem kon worden herstart om de gebouwen te koelen. Ze zullen de uitgevoerde reparatiewerkzaamheden en de opgetreden moeilijkheden grondig evalueren. De resultaten van deze evaluatie zullen als maatregel dienen om te voorkomen dat soortgelijke situaties zich voordoen.

Impact op reizigers en luchtvaartmaatschappijen

Vanwege het airconditioningprobleem ondervond het incheckproces voor geplande middagvluchten enige vertraging, en ook de operaties van de vliegtuigen bij aankomst liepen enige vertraging op. Ongeveer 10 Amerikaanse vluchten en enkele niet-Amerikaanse vluchten ondervonden vertraging. Passagiers die al op de luchthaven waren, hadden de optie om te wachten in de faciliteiten van het Hyatt Place hotel totdat het incheckproces begon. Beide wachtruimtes, het hotel en de luchthaven, boden drankjes en snacks aan als een beleefdheid aan de getroffen passagiers. Enkele vluchten die Aruba als tussenstop hadden, moesten worden omgeleid naar Curaçao en twee naar Puerto Rico; deze omgeleide vluchten kwamen gisteren aan in Aruba. De luchthaven heeft geen annuleringen ervaren en verwacht dat de overige luchthavenactiviteiten doorgaan ondanks de huidige vertragingen.

De luchthaven van Aruba moedigt alle passagiers aan om de aankomst- en vertrektijden te controleren via hun website www.airportaruba.com.

Het luchthavenbeheer verontschuldigt zich voor eventueel ongemak veroorzaakt voor passagiers, luchthavengebruikers en het personeel. De luchthaven van Aruba is een van de drukste luchthavens in de Caribische regio, met meer dan 22 verschillende luchtvaartmaatschappijen die naar Aruba opereren en bijdragen aan meer dan 2,5 miljoen passagiers per jaar, met vluchten naar 22 verschillende steden en 34 verschillende directe bestemmingen over de hele wereld. De luchthaven bedient 76% van Noord-Amerika en Canada, 14% van Latijns-Amerika, 6% van Europa en 4% van de Nederlandse Antillen tot en met december 2023.

Minister Arends reageert op opmerkingen van Otmar Oduber

"Voor mij is hij een politicus zonder relevantie"

Tijdens een persconferentie donderdagochtend heeft Minister Ursell Arends gereageerd op de opmerkingen van voormalig minister en politicus Otmar Oduber over het afvalbeheer dat de huidige minister hanteert.

Afgelopen donderdag hield voormalig minister en politicus Otmar Oduber een persconferentie waarin hij aangaf dat het afvalbeheer van de huidige Minister van Natuurlijke Hulpbronnen, Ursell Arends, geen enkel resultaat oplevert en nog steeds geen oplossing heeft gebracht.

Oduber gaf aan dat toen Minister Arends haar verantwoordelijkheid als Minister van Natuurlijke Hulpbronnen op zich nam, ze "kwam, alles in orde maakte en een duidelijke wet voor Serlimar heeft vastgesteld."

In antwoord op vragen van een perslid over deze opmerkingen, zei Minister Arends dat de achtergelaten beheerpraktijken van Oduber "niet goed waren, ze waren slecht en daarom is de heer Oduber waar hij nu is."

Ze bevestigde dat Oduber op dit moment een "politiek irrelevant figuur" is. De minister zei dat ze hem ooit tegen zal komen op elk platform waar politieke debatten gevoerd moeten worden, en dan zal ze haar volledige reactie geven en ingaan op de opmerkingen van de heer Oduber.

"Maar voor mij is hij een politicus zonder relevantie en om eerlijk te zijn, in kleine kringen verspilt men geen tijd aan vliegen vangen," benadrukte ze.

Minister Arends benadrukte dat ze altijd haar beheer en prestaties evalueert en samen met haar team voortdurend het beheer analyseert. "Er is ruimte voor verbetering, maar ik ben ervan overtuigd dat we op de goede weg zijn en in het juiste proces zitten," onderstreepte ze.

Goede overheidsinformatie… *Een hulpmiddel of een wapen…?*

De minister belast met Economische Zaken heeft een innovatief project aangekondigd in de verzameling, verwerking en het beschikbaar stellen van belangrijke informatie voor instellingen, ondernemingen en de individuele burger. Een goed initiatief dat niet veel langer op zich had moet laten wachten want er valt heel wat te verbeteren op dit gebied. Een enkele blik op de website van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) laat zien dat er nogal wat actuele informatie ontbreekt. Zo is er bijvoorbeeld geen actuele informatie beschikbaar over de bevolking voor 2023, daar het laatste demografische bulletin dateert van het derde kwartaal van 2022. Ietwat merkwaardig want in de afgelopen jaren hadden we de indruk dat die specifieke informatie sneller op de website verscheen. Op de homepage kunnen we de cijfers bewonderen van het Bruto Binnenlands Product (BBP) voor 2019, toen Afl. 6,078 miljard, bovendien vermeld als 'voorlopig cijfer'... Als we ons niet vergissen zijn er sindsdien toch enkele jaren verstreken, en hadden we eerder een voorlopig cijfer voor 2023 verwacht, maar kennelijk is dit niet van belang... We hebben de indruk dat we nu maar niet teveel moeten vragen en kijken liever uit naar wat dit project voor elkaar krijgt.

Dit gebrek aan gegevens die niet tijdig afgeleverd worden is niet alleen een probleem bij het departement voor de statistiek, al blijft het natuurlijk wel een essentieel onderdeel, maar is ook zichtbaar bij andere overheidsinstellingen. Bijvoorbeeld, we hebben sinds de publicatie van de eerste financiële kwartaalrapportage voor 2023 gedurende het hele jaar niets meer gezien. En dat terwijl in ieder geval zowel de tweede als de derde rapportage afgeleverd had moeten worden. We zijn uiteraard op de hoogte van de wijziging in de lokale toezichtwet (Laft) waardoor voortaan slechts twee rapportages zullen blijven bestaan, wat we een verlies vinden maar geen onoverkomelijk ongemak is, als men zich maar houdt aan de wettelijk voorgeschreven deadlines. Maar we zijn niet op de hoogte van enige terugwerkende kracht van de wetswijziging voor 2023 en dus had men zich moeten houden aan de wettelijke regels die tot en met 31 december golden.
Bovendien zijn we de mening toegedaan dat alle informatie betreffende de economie en openbare financiën tijdig beschikbaar moet zijn. Dit is niet zomaar een wens van ons als medium maar kennelijk is dit ook de nu geuite wens van de minister zelf. We hebben in ieder geval gedurende 2023 kunnen vaststellen dat zelfs de Centrale Bank geen financiële informatie van de overheid heeft gekregen na juni; bijna zes maanden zonder nieuwe info... Het heeft tot in december geduurd voordat het CAft de beschikking kreeg over de tweede kwartaalrapportage. In ieder geval is dit ongemak vermoedelijk op discrete wijze verwoord ten overstaan van de regering en zullen we dat dus niet publiekelijk kunnen vernemen. Maar het moment zal ongetwijfeld komen dat er duidelijkheid moet zijn over hoe de voorziene verbetering moet worden bereikt, of dat we op de huidige wijze blijven opereren, van drie stappen vooruit en twee achteruit...

Een ander geval dat tot ontevredenheid aanleiding geeft is het parlement van Aruba. Men is erin geslaagd om het online informatiesysteem te vernieuwen en men kan dus nu toegang hebben tot vijf stel documenten van 2022 en 2023 die betrekking hebben op de begroting. Daar zijn we blij mee maar nu komt toch de vraag naar voren waar de documentatie is gebleven die tot in 2016 beschikbaar was. Is dat allemaal verloren gegaan? Of staat dat nog steeds op een andere computer of server en lukt het nog steeds niet om dat terug te plaatsen? Voor al die jaren van ongemak waarbij de Staten absoluut niets te bieden had zou men wel wat meer vaart achter deze serviceverlening kunnen zetten. We weten dat sommige van onze politici, zeker ter regeringszijde, graag hun Nederlandse collega's bekritiseren. Dat is hun goed recht maar wat het verschaffen van informatie aan de burger blijft het voorlopig maar zo dat we als persorganisatie beter toegang hebben tot het Nederlandse parlement dan bij het onze. Wanneer wordt daar iets aan gedaan?

Het moet voor iedereen meer dan duidelijk zijn dat het hier genoemde project om vooruitgang te boeken in het verzamelen en beschikbaar stellen van openbare informatie niet zomaar gaat lukken zonder het probleem aan te pakken van het gebruik, of eigenlijk eerder misbruik, van het op politieke wijze hanteren van informatie, dus niet als communicatiemiddel maar als wapen, door informatie achter te houden. De voorbeelden die we genoemd hebben en waarvan we verbetering verwachten zijn maar een klein deel van de informatie die de overheid verplicht is te verzamelen en te verwerken om te kunnen publiceren. Als voorbeeld kunnen we de rapportages noemen die de diverse verdragen van het International Labor Organization (ILO) met zich meebrengen, met een publicatieplicht. Hebben wij ooit al was het maar één rapport gezien? Hetzelfde geldt voor de verdragen die te maken hebben met de bescherming van natuur en milieu, die ook niet bedoeld zijn om door de overheid zorgvuldig in een la opgeborgen te worden. Goed beschouwd zijn dit soort zaken geen eigendom van de overheid maar van de gemeenschap; we hebben recht op informatie.

Welnu, de regering zal het argument aanvoeren dat daarom een wet (Landsverordening Openbaarheid van Bestuur; LOB) bestaat waardoor de burger in staat wordt gesteld openbare documentatie op te vragen. Dat klopt, maar hier moet men twee zaken in overweging nemen. Ten eerste betreft dit specifieke informatie die niet geregeld door de overheid moet worden gepubliceerd. Ten tweede is de ervaring is dat regeringen van uiteenlopend pluimage hemel en aarde bewegen om vooral niets af te geven, geheel in strijd met de geest van de wet. Daarom is dat ook niet de weg die publiek en pers kunnen bewandelen om op soepele wijze aan informatie te komen. Het is te hopen dat naast het genoemde project ook aandacht wordt besteed aan deze onacceptabele zaken.

DVG vraagt gemeenschap om bewust te zijn en te helpen bij verlichting van de situatie in het ziekenhuis

In een persbericht heeft het Dr. Horacio Oduber Hospital gemeld dat ze vanwege een toename van het aantal opgenomen patiënten in de afgelopen dagen hun operaties tijdelijk zullen uitstellen.

De stijging in het aantal opgenomen patiënten is te wijten aan ongevallen, alcoholgebruik, mishandeling, ademhalingsproblemen en andere oorzaken. Een ander factor waarmee rekening is gehouden en die ook van invloed is op de capaciteit van de ziekenhuiskamers, is de bouw en renovatie van het ziekenhuis, wat hun capaciteit beperkt.

Gezien deze factoren heeft het ziekenhuis besloten om tijdelijk een stopzetting in te voeren voor alle patiënten die van plan zijn een operatie te ondergaan (elektieve operaties).

Om de druk te verlichten doet het Departamento di Salud Publico (DVG) een oproep aan de gemeenschap om voorzichtiger te zijn en hun gezondheid te beschermen in de komende dagen om te voorkomen dat ze in het ziekenhuis moeten worden opgenomen voor een situatie die voorkomen had kunnen worden.

Aruba bevindt zich midden in het carnavalsseizoen en dit is een zeer actieve periode die tegelijkertijd gevaren met zich meebrengt. DVG geeft enkele tips aan de gemeenschap die kunnen helpen om ziekenhuisopname te voorkomen.

Beperk het gebruik van alcohol, omdat alcoholgebruik de afweer verlaagt, met als gevolg dat iemand sneller ziek kan worden. Drink geen alcohol en rij geen voertuig, omdat dit tot ongelukken kan leiden die opname in het ziekenhuis noodzakelijk maken.

Vermijd contact met mensen met griepachtige symptomen en als u zelf ziek bent met griepachtige symptomen, ga dan niet in het openbaar. Blijf thuis en herstel. Een slecht behandelde griep kan leiden tot complicaties. Neem alle hygiënemaatregelen in acht, zoals regelmatig handen wassen, en als u tot de risicogroep behoort, zoals kinderen onder de vijf jaar, zwangere vrouwen, volwassenen ouder dan 65 jaar en mensen met een chronische aandoening of een verzwakt immuunsysteem door ziekte, draag dan indien nodig een mondkapje.

Eet gezond, beweeg en hydrateer met dranken die niet te veel suiker bevatten, en neem uw voorgeschreven medicijnen. Het wordt ook sterk aanbevolen dat mensen in de risicogroep jaarlijks worden gevaccineerd tegen griep en COVID.

Tot slot wordt erop aangedrongen dat degenen die griepachtige symptomen hebben, vroeg contact opnemen met hun huisarts, zodat zij het proces van herstel kunnen volgen en begeleiden. Wacht niet tot de symptomen ernstig zijn om medische hulp te zoeken bij de Spoedeisende Hulp. Met vroegtijdige hulp van de huisarts kan worden voorkomen dat men in het ziekenhuis moet worden opgenomen.

Economisch ontwikkelingsplan voor San Nicolas richt zich op 'Orange Economy'

Tijdens een persconferentie van de regering maandagochtend heeft Minister van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling, Geoffrey Wever, uitleg gegeven over de plannen voor de economische ontwikkeling van San Nicolas, met de nadruk op de 'Orange Economy'.

Minister Wever legde uit dat in verband met het beleid en de visie voor de economische ontwikkeling van San Nicolas, de regering van Aruba samen met het Departement Economische Zaken een reeks workshops gaat organiseren, genaamd 'Creative Entrepreneurship Workshops'.

Deze workshops, zo verklaarde hij, maken deel uit van een bredere algemene visie voor San Nicolas, waarbij ook wordt geïnvesteerd buiten de infrastructuur, in het verbeteren en herstellen van het gebied, en er wordt gezorgd voor investeringen in capaciteitsopbouw voor de mensen in San Nicolas die mogelijk ideeën hebben in de creatieve wereld. Het betreft een reeks van 12 trainingsprogramma's om deelnemers, ondernemers en toekomstige ondernemers te empoweren die goede ideeën hebben maar nog geen ondernemers zijn.

"Als onderdeel van ons economisch beleid willen we meer mensen stimuleren om ondernemer te worden, we willen hen helpen met de benodigde tools om hun ideeën om te zetten in levensvatelijke bedrijven, en om die reden organiseren we 'Creative Entrepreneurship Workshops' in San Nicolas," aldus de minister.

De minister benadrukte dat de overheid verantwoordelijkheid draagt, als het gaat om economische ontwikkeling, om gebieden te ontwikkelen en tegelijkertijd te denken aan de mensen die in dat gebied wonen, mensen die altijd deel hebben uitgemaakt van het gebied, zoals degenen die in San Nicolas wonen.

Deze reeks workshops zal de deelnemers, ondernemers en toekomstige ondernemers leren hoe ze verschillende aspecten van een bedrijf kunnen beheren of hoe ze van een idee naar een solide bedrijf kunnen gaan.

Minister Wever voegde eraan toe dat capaciteitsopbouw van groot belang blijft. Hoewel er geïnvesteerd kan worden in infrastructuur en bedrijven kunnen worden opgezet, is het volgens hem essentieel dat lokale mensen ondernemers worden en een manier vinden om vooruit te komen.

"Dit maakt deel uit van de visie die we hebben en het beleid dat we voeren. Dit project maakt deel uit van een breder perspectief, het zijn niet alleen de workshops, maar we hebben verschillende activiteiten voor de ontwikkeling en stimulering van het Orange Economy-concept," zei hij.

Minister Wever legde uit dat dit concept van de Orange Economy wereldwijd in verschillende steden wordt gepromoot om zo economische ontwikkeling te creëren en meer nadruk te leggen op cultuur, geschiedenis, kunst en authenticiteit van een gebied. "We geloven dat San Nicolas perfect is hiervoor en het leidt al met verschillende initiatieven die opkomen," benadrukte hij.

Directeur van het Departement Economische Zaken, mevrouw Maria Dijkoff-Pita, was ook aanwezig op de persconferentie en bevestigde dat binnen het kader van de visie op de economische ontwikkeling van San Nicolas, het Departement Economische Zaken Minister Wever ondersteunt bij de voorbereiding van verschillende activiteiten die zullen beginnen en worden geïmplementeerd gedurende 2024.

"We beginnen met een ontwikkelingsplan voor de creatieve industrie, de Orange Economy, specifiek in het gebied van San Nicolas, en dit zal verschillende activiteiten omvatten die beginnen met de workshops voor ondernemers in het creatieve gebied," zei Pita-Dijkhoff.

Ze legde uit dat er verschillende experts uit de private sector zullen zijn met kennis op het gebied van financiën, business planning, marketing en ervaring in de creatieve wereld in het algemeen. Ze voegde eraan toe dat er ook vertegenwoordigers zullen zijn van verschillende overheidsinstanties die advies en tips zullen geven over hoe een bedrijf efficiënter en effectiever kan worden beheerd.

In antwoord op vragen van leden van de pers over de ruimte voor deze ontwikkeling, legde Minister Wever uit dat er veel verlaten gebouwen zijn in het bovenste deel van de brug, veel ruimtes die kunnen worden gebruikt en hergebruikt, wat veel meer mogelijkheden in dit gebied creëert.

Hij ging verder met uitleggen dat ze tot dit concept zijn gekomen om te stimuleren en te kijken naar wat andere steden hebben gedaan, bijvoorbeeld in Medellin, en andere steden die het Orange Economy-concept gebruiken om volledige ontwikkeling te creëren.
Hij benadrukte dat in zo'n economie veel mensen betrokken zijn, en veel lokale mensen ook meedoen, wat volgens hem het belangrijkste is; hun focus is op mensen boven de brug en hoe zij kunnen deelnemen aan dit proces.

"Er is fysieke ruimte, er is veel kennis, veel vaardigheden, er zijn veel mensen boven de brug met talent, en we geloven dat dit soort projecten sommigen kan helpen ondernemer te worden, en ik denk dat er nog ruimte voor is," benadrukte hij.

Ten slotte merkte de minister op dat ze vorig jaar een eerste project hebben ontwikkeld dat ze voorbereiden om te worden uitgevoerd boven de brug, waarvoor fondsen zijn toegewezen en vorig jaar de eerste aankoop van materialen is gedaan om de ontwikkeling mogelijk te maken, als onderdeel van het budget van vorig jaar. Met goedkeuring van de nieuwe begroting zijn nieuwe fondsen goedgekeurd om te blijven investeren in het project voor San Nicolas.

"We zijn voortdurend in gesprek met onder andere RdA en andere belanghebbende entiteiten, zoals WEB, Elmar, Utilities, DOW, DIP. Er is een commissie die al vanaf vorig jaar verschillende analyses en berekeningen maakt om te zien hoe dit project in 2024 kan worden gerealiseerd, en we hopen dat het project in de eerste vier maanden van het jaar zal beginnen," concludeerde de minister.

CARRYING CAPACITY 2.0... *ATA's onderzoek goed maar te laat...*

Onlangs publiceerde de overheidsentiteit Aruba Tourism Authority (ATA) de resultaten van een onderzoek naar de huidige situatie met betrekking tot de draagkracht (Carrying Capacity) van ons sociaaleconomisch systeem, ook met het oog op de dreiging van de komst van duizenden extra hotelkamers, en welke impact dit zou kunnen hebben op ons milieu, onze economie en het maatschappelijk leven. In het algemeen kan worden gezegd dat de conclusies van dit rapport in dezelfde richting wijzen als rapporten uit voorgaande jaren...

Als men nu zou concluderen dat deze titel en inleiding afkomstig zijn uit een actueel redactioneel 'Editorial' dat het onderzoek van ATA bespreekt dat dezer dagen is gepubliceerd dan moeten wij helaas informeren dat dit niet het geval is. Dit is de inleiding van een redactioneel commentaar gepubliceerd op 8 oktober 2018, als reactie op een soortgelijke publicatie van dezelfde toerisme-entiteit. Wat willen we nu hiermee zeggen? Dat we in meer dan vijf jaar weinig zijn opgeschoten wat dit thema betreft, met uitzondering van de nu geactualiseerde cijfers. Erger nog, het is nu twintig jaar na het initiatief 'Carrying Capacity' dat heden nog wordt gebruikt door deze toeristische autoriteit als voorbeeld waarnaar wordt verwezen. Maar het enige antwoord dat we intussen hebben gekregen van onze politici en bewindslieden is: het goedkeuren van nog meer hotel- en condominiumprojecten. In al die jaren hebben we geen stukje papier gezien waarop de regering deze kwestie ter harte neemt, terwijl een groot deel van de bevolking dat wel doet. We zijn in ieder geval zoveel jaar verder en zullen deze problemen nu wel onder ogen moeten zien. Dat betekent dat we, naast de positieve cijfers die het toerisme produceert, ook oog moeten hebben voor de minder positieve kanten van de zaak. Als we bijvoorbeeld kijken naar hetgeen de werkgeversorganisatie voor de toeristische sector AHATA recentelijk naar voren bracht dan zien we dat de hotelsector in 2023 positieve resultaten heeft behaald waar het de 'RevPar'(Revenue Per Available Room) en 'ADR' (Average Daily Rate) betreft, maar dat dit is bereikt ondanks een bezettingsgraad van hotelkamers (78%) die achterblijft bij 2019, het referentiejaar van vóór de coronacrisis. Die bezettingsgraad was in 2023 zelfs 8 procentpunten lager dan in 2019. Voor 2024 wordt eenzelfde bezettingsgraad verwacht als het afgelopen jaar, dus geen verdere verbetering in zicht. Nu kan men argumenteren dat in ieder geval in 2023 fors meer toeristen zijn binnengekomen dan in 2019 en dat de economie daar sowieso baat bij heeft, los van waar men gaat logeren. Maar dat is niet alles. De werkgeversorganisatie heeft ook haar bezorgdheid uitgesproken, weliswaar op zeer zachte en diplomatieke toon, over de gestegen bedrijfskosten in de sector. Men signaleert dat meer inkomsten op basis van gestegen kamerprijzen nog geen gegroeide winst betekent... Er wordt gewezen op de bedrijfskosten die in 2023 "een forse stijging hebben gekend, in het bijzonder vanwege de nieuwe belastingmaatregelen". Ook hier zou men kunnen reageren met de oppervlakkige kritiek dat die maatregelen voor alle ondernemingen gelden, niet alleen voor de hotelsector. Dat is wel zo maar dat draagt niet bij tot een beter begrip van de situatie.

Even terug dan naar de basisstatistieken. Als we in 2023 1.243.554 turista 'stayover' toeristen hebben zien binnenkomen, zo'n 11% meer dan in 2019, en de hotels vertonen een lagere bezettingsgraad, waar zijn die toeristen dan naartoe gegaan? Dat wordt nader verklaard in het recente onderzoek van ATA. Er is een aanzienlijke groei te zien in de sector van 'alternatieve accommodatie' onder de benaming 'Short Term Vacation Rentals'. Kortgezegd betreft het hier de condominiums die beschikbaar zijn voor verhuur aan toeristen, plus de overige accommodatie in de vorm van appartementen, etc. De forse groei in deze categorie zou onlangs het niveau bereikt hebben van meer dan 3.700 eenheden, met een capaciteit om meer dan 17.000 personen te ontvangen.

Waar blijft het beleid?
De hamvraag is of deze ontwikkeling zorg baart vanwege de concurrentie met de hotelsector. Het is concurrentie, maar het betreft wel een mondiale ontwikkeling die moeilijk te stuiten is, als men dat al zou wensen. We hebben allemaal nota kunnen nemen van de wanorde in toeristische trekpleisters als Amsterdam vanwege de toename van het 'bed and breakfast-model' waar de Nederlandse regering wel zal moeten ingrijpen. Dat zal dan ook wel gebeuren, maar interessanter voor ons is wat hier op Aruba aan beleid wordt ontwikkeld. Beleid, welk beleid? Hebben we dan ooit beleid gezien? We hebben inderdaad verslag gedaan van de bezorgdheid van ATA die al in 2018 bestond, maar in de jaren daarna, hebben we daar iets over gehoord? Niet dat ATA de enig verantwoordelijke zou zijn voor dat beleid; per slot van rekening is er toch een verantwoordelijke minister? Wat nu moet gebeuren, al is het veel te laat in dit proces, is een beleid formuleren dat aangeeft hoe zal worden omgegaan met de economische belangen van elke sector. Meer gedetailleerde regulering van de sector van 'vacation rentals' is noodzakelijk, ook om het groeiende probleem van de overname van woningen ten behoeve van toeristische accommodatie het hoofd te bieden, terwijl de gemeenschap schreeuwt om betaalbare woningen. Ook hier kunnen we vaststellen dat het noodzakelijke beleid gewoon ontbreekt...

Tenslotte, waar is dan wel beleid? Zonder enige twijfel op het gebied van belastingen heffen. Natuurlijk int welke overheid ook belastingen en wij vormen, zeker met de enorme publieke schulden, geen uitzondering. Maar de genomen belastingmaatregelen hebben geleid tot een aanzienlijke stijging van de bedrijfskosten en dit terwijl de regering juist een verlaging van de 'cost of doing business' had beloofd... Daar bovenop komt dan nog de onzekerheid van de bezettingsgraad in de hotelsector die geen verbetering laat zien, een algemene tendens overigens in de hele regio die vraagt om ingrijpen. Dus nu de vraag: als er nooit enig beleid was, moeten we tegen beter weten in hopen dat we dit nu wel gaan zien...?

Aruba ontvangt 3,5 miljoen euro van de Europese Unie voor digitalisering van overheidsprocessen

We bevinden ons in de eerste weken van het jaar 2024, en elk ministerie van het kabinet Wever-Croes, samen met de bijbehorende overheidsdiensten, zal zich richten op een jaar dat beter is dan het voorgaande, waarin alle doelstellingen kunnen worden gerealiseerd.

Wat betreft haar ministerie van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Planning, en de onderliggende diensten, heeft Premier Evelyn Wever-Croes aangegeven dat ze bezig is met het proces van overleg met al deze diensten om gezamenlijk specifieke doelen voor elk departement vast te stellen om ervoor te zorgen dat de voorgestelde doelen voor dit jaar worden behaald.

De premier benadrukte dat de drie belangrijkste gebieden waarop ze zich meer zal concentreren, zijn het wegwerken van achterstanden, het verbeteren van de dienstverlening aan onze burgers en digitalisering. Hierdoor zullen de resultaten aanzienlijk zijn, zoals bijvoorbeeld het geval is bij het Departement van Bevolking, dat al gedigitaliseerd is en zeer efficiënt werkt. Het biedt een uitstekende en snelle service aan de burgers zonder vertraging. Dit dient als een voorbeeld voor de overheid om op andere afdelingen te werken, zodat aan het einde van het jaar meer afdelingen deze veranderingen kunnen doorvoeren en een betere dienstverlening aan het volk van Aruba kunnen bieden.
De premier deelde mee dat eind februari Minister van Economische Zaken, Geoffrey Wever, een overeenkomst zal ondertekenen met de Europese Unie voor een bedrag van 3,5 miljoen euro om de processen binnen de overheid te digitaliseren. Dit geld zal Aruba niet in één keer ontvangen en kan ook niet voor andere doeleinden worden gebruikt, maar specifiek voor de digitalisering van alle processen, met als doel vertragingen en problemen, zoals bijvoorbeeld het huidige bekabelingsprobleem tijdens Carnaval, te verminderen.
"Processen zullen volledig geautomatiseerd en transparant zijn, zodat iedereen kan zien wat er gebeurt en hoe de procedures zullen verlopen. Deze doelen zullen zeker uitdagingen met zich meebrengen, maar ik heb alle vertrouwen dat 2024 een goed jaar zal zijn om elk gesteld doel te bereiken, met energie en vastberadenheid. 2024 is het jaar van stabiliteit en welvaart, en samen bereiken we deze fundamenten," aldus de premier.

ARUBAVANDAAG

Parlementslid Marisol Lopez-Tromp over de zaak Arubahuis

"Voor actieve of inactieve MEP-politici lijken er blijkbaar andere regels te gelden"

Woensdag heeft het Openbaar Ministerie gemeld dat afgelopen dinsdag een persoon is gearresteerd in verband met de Arubahuis-zaak, die de Landsrecherche "Tulipan" heeft genoemd. Hierover heeft parlementslid van de MAS-partij, Marisol Lopez-Tromp, haar standpunt gegeven, waarbij ze zich afvraagt of voor actieve of inactieve MEP-politici er blijkbaar andere regels gelden als het gaat om strafrechtelijke onderzoeken.

In een gisteren ontvangen persbericht van het Openbaar Ministerie werd bekendgemaakt dat in een onderzoek van de Landsrecherche een man met de initialen G.Y.L. afgelopen dinsdag is gearresteerd.

Dit onderzoek van de Landsrecherche, onder de naam Tulipan, richt zich op onregelmatigheden die hebben plaatsgevonden in het Arubahuis in de periode van 2018 tot 2021. Verdachte L. werkte destijds als waarnemend directeur van het Arubahuis. Het Openbaar Ministerie gaf ook aan dat dit onderzoek nog gaande is en dat meer arrestaties niet zijn uitgesloten.

Naar aanleiding hiervan heeft Bon Dia Aruba een reactie ontvangen van parlementslid Marisol Lopez-Tromp, die, nadat ze het nieuws van woensdag over de Arubahuis-zaak had gelezen, verklaarde dat dit niet van nu is, maar al meer dan een jaar geleden dat de fractie van MAS, toen ze zich realiseerden dat er sprake was van fraude en onregelmatigheden bij Arubahuis, begonnen vragen te stellen aan premier Evelyn Wever-Croes, omdat dit haar portefeuille is.

"Toen hebben we verschillende vragen gesteld, we hebben informatie van Arubahuis gevraagd. De focus destijds was meer op Besaril, en ik kan ook zeggen dat we hem op verschillende momenten hebben gevraagd of er lopende onderzoeken waren, onder andere van het Centrale Accountantsdienst Aruba (CAD). Als fractie hebben we ook meerdere keren gevraagd om het rapport van CAD, waarin hij aan het parlement en in de pers vertelde dat het rapport nog niet klaar was. Het was hetzelfde onderwerp van onderzoek naar geld, het gebruik van creditcards, onder andere. We kwamen er later achter dat hij ons had misleid, omdat hij zei dat het rapport niet klaar was en dat er meer onderzoeken gaande waren in andere afdelingen."

Maar CAD heeft een rapport opgesteld dat al geruime tijd klaar was, zoals Lopez-Tromp zeker weet. "Toen de presentatie naar het parlement kwam—in december 2022 werd er een presentatie in het parlement gehouden waarbij werd gezegd dat de presentatie ervoor zou zorgen dat het rapport klaar zou zijn. Maar de realiteit was dat het rapport al vanaf januari klaar was dat jaar, wat betekent dat aan het begin van het jaar, toen we hem vroegen, hij niet de waarheid sprak. En we geloven dat je het parlement niet kunt misleiden, en de behandeling, naar onze mening anders en voordelig aan Besaril, zien we als een kans voor hem om terug te betalen. Wat we hebben bevraagd, is hoe dit heeft kunnen plaatsvinden zonder dat er aangifte is gedaan? En er is al een procedure waarbij ambtenaren of ministers de gelegenheid krijgen om terug te betalen, en we hebben ook gevraagd waarom er geen strafrechtelijke aangifte is gedaan," merkte ze op.

De premier ontving een anonieme e-mail, waarop ze niet kon reageren op dat moment omdat er geen concrete feiten waren. Later ontving ze een andere e-mail van het team van Arubahuis in Nederland waarin werd uitgelegd dat ze sterk vermoedden dat voormalig minister Guillfred Besaril bewust niet handelde volgens de boekhoudwet.

Hierbij gebruikte hij niet alleen de creditcard die eigendom is van het land Aruba, maar huurde ook een eigendom in Nederland waar hij tuinwerkzaamheden liet uitvoeren en voor het huis zorgde, een alarmsysteem van 10.900 euro liet installeren en reparaties aan hetzelfde huis liet uitvoeren voor een kostprijs van 21.000 euro in het jaar 2020. Ook andere buitensporige uitgaven van de voormalige minister werden bevestigd.

Lopez-Tromp wees er ook op dat ze zich afvroeg of elke andere persoon die iets soortgelijks had gedaan, de kans zou krijgen om terug te betalen zonder dat er een arrestatie zou plaatsvinden, zonder dat er een strafzaak zou zijn, zonder dat er aangifte zou zijn gedaan en dat ze hun werk zouden kunnen voortzetten en zelfs verkiezingen zouden kunnen bijwonen. "Omdat we begrijpen dat deze onregelmatigheden niet nu zijn begonnen. Hoe kan het zijn dat deze politicus naar verkiezingen kon gaan terwijl de premier al aangaf dat er onregelmatigheden waren?"

In haar optiek vindt ze dat "nu er opnieuw een Arubahuis-zaak naar buiten komt, terwijl de premier zei dat ze het Arubahuis had gereorganiseerd en verplaatst, moet er een onderzoek worden uitgevoerd. Maar de zaak lijkt blijkbaar door te gaan. En justitie moet haar werk doen. Wat blijft hangen, is dat ze het CAD-rapport heeft verborgen gehouden, heeft gezegd dat het rapport niet klaar was en vervolgens een andere behandeling heeft gegeven aan een persoon die politiek actief was op de MEP-lijst," drukte Lopez-Tromp uit.

Persoonlijk is ze ervan overtuigd dat de zaak zal worden opgevolgd, omdat het gaat om het portefeuillegebied van de premier en ook van het Ministerie van Onderwijs. "We willen benadrukken dat we het parlement vaak hebben gezien bij het aanvallen van allerlei mensen, het beschuldigen en noemen van namen, het praten over zaken zoals het Openbaar Ministerie doet, maar als het dichtbij komt, is het volledige stilte," concludeerde ze.

De afbeeldingen zijn afkomstig van de Facebook-accounts van het parlementslid en Arubahuis.

'Irrelevante' politiek en politici... *Maar probleem zelf blijft 'relevant'...*

We kunnen dezer dagen getuige zijn van een confrontatie tussen twee politici over het beleid ten aanzien van de afvalverwerking. In die discussie heeft de huidige minister belast met die portefeuille zijn tegenstander een 'niet-relevante' politicus genoemd. Zonder partij te kiezen in deze zaak vinden we het begrip 'relevantie' leuk in dit verband, van toepassing op verschillende aspecten die hierbij komen kijken. Ook terzijde latend of de minister gelijk heeft met zijn stelling dat de politieke rivaal niet relevant is, dat laten we graag aan de kiezer over, dan toch de vraag wat hier wel relevant is. Als belangrijk punt komt meteen het algemeen beleid met betrekking tot de afvalverwerking naar voren. En afgezien van de mooie verhalen die we kunnen horen is er weinig te zien is van een coherent plan om deze problematiek aan te pakken. De kardinale vraag is hier: wat moeten we eigenlijk doen met het afval dat we hier produceren. En wat zien we dan nu gebeuren? Dat de nadruk wordt gelegd op het ophalen van het afval, in plaats van op de verdere verwerking, met werkelijke aandacht voor de uiteindelijke bestemming van die enorme berg die we produceren. Men kan zoveel afvalbakken in buurten en wijken plaatsen om afval op te halen, dat geeft geen antwoord op de vraag wat daarna ermee moet gebeuren en wat dus het algemeen beleid is om op een verantwoorde manier van alle afval af te komen.

De politicus die hier als niet-relevant is weggezet heeft in het recente verleden geprobeerd een grote vuilverbrandingsoven aan te schaffen om een groot deel van het afval te verwerken, wat echter een volgend probleem voor ons zou scheppen, waarop geen antwoord was: de vraag wie geld moest gaan verdienen met hetgeen wij zouden moeten betalen. In ieder geval ging dat plan niet door, gelukkig maar, want het had als gevolg kunnen hebben dat wij, om van ons afval af te kunnen, nog meer afval zouden moeten importeren uit andere landen om de oven aan de praat te houden. In die zin kan hier gesproken worden van het 'niet-relevant' zijn van het model van de verbrandingsoven. Maar, daarnaast is er tot op heden geen - relevant – voorstel gekomen voor wat we, op verantwoorde wijze, wel gaan doen met ons afval. Het is in ieder geval onvoorstelbaar dat we gewoon doorgaan met het onder de grond stoppen van een groot deel van het afval bij Sero Teishi. We krijgen dan zeer waarschijnlijk te horen dat dit maar een 'tijdelijke oplossing' is. We mogen dat hopen want we willen ons niet eens voorstellen als dat tijdelijke vanzelf permanent wordt en daarmee 'extreem relevant' wordt.

We moeten wel recht doen aan hetgeen intussen is getracht om het probleem van het aloude 'alternatief' bij Parkietenbos aan te pakken, dat tot op heden dient als 'niet duurzaam' model. Enerzijds is er begrip voor het uiteindelijke doel dat is gekozen, om de afvalberg om te vormen tot een zonne-energiepark, maar dat blijft natuurlijk een oplossing voor een probleem uit het verleden maar laat weer de kwestie over de toekomstige verwerking buiten zicht. Ook komen nu de vragen naar voren hoe de aanpak zal zijn om tot het uiteindelijke doel te komen, in aanmerking nemend dat die afvalberg vol zit met honderden giftige chemicaliën, onder andere een grote hoeveelheid asbest die in de loop van bijna een eeuw daar is gedeponeerd, zonder enig beleid of norm. Het probleem Parkietenbos krijgt geen goede oplossing via het inhuren van aan de politiek gelieerde bedrijven; daarvoor is het nodig dat deskundige bedrijven uit het buitenland worden aangetrokken die de expertise kunnen leveren die daarbij komt kijken. Dat zien we nog niet gebeuren. En terwijl wij dan afwachten, komt er nog steeds geen antwoord op de kardinale vraag: als er meerdere alternatieven zijn die beschouwd kunnen worden als niet van toepassing, dus 'irrelevant', wat gaan we dan wél doen? In buurten en wijken rondrijden en op de foto gaan met buurtbewoners kan er aanlokkelijk uitzien, maar is eigenlijk niets anders dan een vervroegde politieke campagne en dat betekent dat het beleid blijft steken in de fase van het ophalen en blijft dus hierbij 'irrelevant'.

De ongerustheid die ontstaat is nu: Wat kan dan wel relevant zijn? Voor welk verantwoord beleid ook voor de afvalverwerking moeten we denken in de richting van afvalscheiding. Als we blijven volharden in het niet opvoeden van onze bevolking en alleen maar applaudisseren wanneer men op een mooie zondag het voorbeeld kan uithangen van de verantwoordelijke burger die netjes zijn niet-gescheiden afval bij de beschikbare container aflevert, gaan we helemaal niets bereiken en ontslaan we ook nog op deze manier de overheid van de plicht om fatsoenlijk beleid te ontwikkelen. Het is juist de scheiding aan de bron die ervoor moet zorgen dat de specifieke inzameling van bepaald materiaal dat kan worden geëxporteerd een gedegen basis krijgt, in plaats van veel materiaal te zien verdwijnen in de grote hoop en bovendien een continuering inhoudt van de vervuiling tussen het andere afval dat op Sero Teishi terechtkomt.

Wat blijft nu toch het fundamentele probleem? Dat we geen enkele politicus, noch bewindspersoon, zien die 'relevant' wordt in die zin dat men begint te praten over de dingen die werkelijk moeten gebeuren. De reden hiervoor is duidelijk: niemand heeft er zin in om de mensen te vertellen dat er een inspanning van hun kant nodig is, maar ook dat daar een tegenprestatie aan wordt verbonden van een overheid die een beleid met perspectief biedt. In die zin blijft het bij 'irrelevant' beleid dat net zo 'irrelevant' is als de politicus die het uitdraagt. Daar schiet de gemeenschap niets mee op.

Het Openbaar Ministerie eist een gevangenisstraf met terbeschikkingstelling in het geval van seksueel misbruik

Gisteren behandelde de Rechtbank in Eerste Aanleg de strafzaak tegen de 35-jarige man met de initialen C.A.v.A. De Officier van Justitie heeft gevraagd om een onvoorwaardelijke straf van zes jaar met terbeschikkingstelling (TBS), omdat deze persoon lijdt aan een psychiatrische stoornis.

Volgens het persbericht wordt de verdachte beschuldigd van het seksueel misleiden van veel jonge meisjes om seksuele handelingen met hen te verrichten. Hij stuurde de meisjes berichten met vragen of ze geld wilden verdienen of wilden deelnemen aan een fotoshoot. Daarnaast stuurde hij hen afbeeldingen van een stijve mannenlichaam. Bij andere meisjes wachtte hij hen op bij school en masturbeerde in hun aanwezigheid. Bij een paar meisjes ging dit zelfs over tot seksueel geweld.

De verdachte wordt ook beschuldigd van seks met twee minderjarige meisjes en het bezit van kinderporno.

De verdachte is onderzocht door een psychiater en een psycholoog, waaruit bleek dat hij een psychiatrische stoornis heeft die behandeling vereist. Gisteren eiste de officier van justitie een onvoorwaardelijke straf van 6 jaar tegen V.A., evenals (gezien het advies van de twee experts) verplichte behandeling in de vorm van TBS onder bepaalde voorwaarden. Dit houdt in dat V.A. zijn gevangenisstraf zal moeten uitzitten en vervolgens verplichte behandeling zal ondergaan voor een lange periode. Het vonnis zal over drie weken worden uitgesproken.

Wat is TBS?

Terbeschikkingstelling, beter bekend als 'TBS', is een maatregel die een rechter oplegt om de samenleving te beschermen tegen personen die misdrijven plegen terwijl ze lijden aan ernstige psychische stoornissen of een gebrek aan cognitieve ontwikkeling hebben om goed van kwaad te onderscheiden.

Er zijn twee soorten TBS, een met voorwaarden en de andere met verplichte behandeling.

De voorwaarden waarmee de rechter rekening houdt voor iemand om TBS opgelegd te krijgen, zijn onder andere dat de dader een misdrijf heeft gepleegd met een gevangenisstraf van minimaal 4 jaar, de dader leed aan een persoonlijkheidsstoornis, psychose of intellectuele beperking op het moment van het misdrijf, en de laatste voorwaarde is dat de veiligheid van anderen in gevaar is omdat de dader hetzelfde soort misdrijf opnieuw zou kunnen plegen.

Op Aruba was het in 2017 voor het eerst in de geschiedenis dat een rechter TBS oplegde, toen Gabriel M., de stiefvader van twee jonge kinderen (Rishandroh Anastacia en Rishandrick E. Frans), schuldig werd bevonden aan mishandeling met fatale gevolgen. Hij kreeg een gevangenisstraf van 15 jaar en verplichte TBS, maar op dat moment hadden Aruba en de andere Nederlandse Caribische landen nog geen forensisch psychiatrisch centrum.

ARUBAVANDAAG

Partijen ter linkerzijde eisen informatie over hoe het formatieproces verloopt

(NLTimes) - Een groep politieke partijen ter linkerzijde en centrum geeft aan gefrustreerd te zijn over de formatieleider Ronald Plasterk, zeggende dat hij "niet specifiek op vragen heeft geantwoord" die ze hebben gesteld. Ze zeiden donderdag dat ze expliciet willen weten of de partijen die een nieuw coalitieregering zullen vormen het eens zijn over de handhaving van de rechtsstaat.

GroenLinks-PvdA, PvdD en Volt hebben nog steeds vragen ondanks een brief waarin Plasterk antwoord gaf op hun vragen. Aan het begin van de week vroegen Frans Timmermans (GroenLinks-PvdA) en Esther Ouwehand (PvdD) om tekst en uitleg van Plasterk via de voorzitter van de Tweede Kamer. Plasterk antwoordde met een nota waarin hij aangaf dat de partijen geen conclusies hadden getrokken over "de huidige methode of de stroom van informatie."

Maar de linkse partijen zijn hier niet tevreden mee. We worden genegeerd, zei Timmermans op NPO Radio 1. Plasterk zal de Tweede Kamer geen verdere informatie verstrekken over de discussies tussen PVV, VVD, NSC en BBB tot het begin van februari. Op dit moment probeert de PVV een kabinet te vormen met NSC en BBB en een toezegging van de VVD te krijgen om een minderheidskabinet in het parlement te steunen.

De linkse partijen willen zeker weten of Plasterk "zijn taak uitvoert volgens de brief" en of onderwerpen zoals immigratie, klimaatverandering en koopkracht alleen worden besproken "als er overeenstemming is over een gemeenschappelijk fundament om de grondwet, fundamentele rechten en de democratische constitutionele staat te waarborgen."

Verslaggevers hebben gemeld dat deze andere onderwerpen al onderwerp van discussie zijn, vooral omdat economische experts, waaronder de president van De Nederlandsche Bank, Klaas Knot, al met de mogelijke coalitiepartijen hebben gesproken. De parlementaire leiding, toen Plasterk werd aangesteld, zei dat hij alleen substantiële politieke kwesties kon bespreken "als, naar de mening" van de onderhandelende partijen, er overeenstemming is over het fundament om de rechtsstaat te waarborgen.

Desalniettemin betekent deze taak niet dat Plasterk de Tweede Kamer volledig moet informeren.

Controversieel voorstel om Nederlandse burgers uit het Caribisch deel van het Koninkrijk te deporteren blijft op de lijst van PVV-leider staan

(CuraçaoChronicle) - PVV-leider Geert Wilders heeft een reeks wetsvoorstellen ingetrokken in een poging om de onderhandelingen met zijn tegenhangers in de VVD en NSC te versoepelen. Opvallend afwezig van de lijst van ingetrokken plannen is het controversiële voorstel om Nederlandse burgers uit de Caribische delen van het Koninkrijk te deporteren na een criminele veroordeling.

Het oorspronkelijke wetsvoorstel, aanvankelijk ingediend door voormalige parlementsleden Fritsma en De Graaf in 2014, had tot doel strikte maatregelen in te voeren tegen individuen uit Caribische gebieden na een veroordeling. Echter, vanwege gebrek aan meerderheidssteun destijds, koos de PVV ervoor om de overweging van het voorstel uit te stellen.

Terwijl de politieke dynamiek zich in een meer rechtse richting in Den Haag heeft ontwikkeld, wat mogelijk meer steun voor dergelijke maatregelen zou kunnen genereren, blijft de waarschijnlijkheid dat dit specifieke wetsvoorstel wordt gerealiseerd opmerkelijk klein.

De Raad van State, een belangrijk adviesorgaan, heeft ondubbelzinnig verklaard dat het deporteren van Nederlandse burgers uit het Caribisch gebied de discriminatieverboden zou schenden.

De beslissing om dit voorstel uit de lijst van ingetrokken voorstellen weg te laten, roept twijfels op over de politieke motieven achter de acties van Wilders. Terwijl de onderhandelingen voor de vorming van een Nederlands kabinet doorgaan, zal de controversiële aard van het voorstel en het potentiële schenden van antidiscriminatiewetten ongetwijfeld een onderwerp van publieke kritiek blijven.

Sint Maarten ontdekt fouten in totale telling van verkiezingsstemmen

(TheDailyHerald) - Er worden fouten ontdekt in de totale telling van de stemmen bij de parlementsverkiezingen van afgelopen week op Sint Maarten, die het Centraal Stembureau dinsdagochtend is begonnen na het aanhoren van bezwaren en zorgen van politieke partijen.

Tijdens het tellen hebben verschillende kandidaten stemmen verloren doordat geldige stemmen als ongeldig werden beschouwd, en sommige kandidaten hebben extra stemmen ontvangen terwijl ongeldige stemmen die eigenlijk geldig waren, werden geteld. Op sommige stembureaus is de discrepantie in het aantal stemmen opgelost.

Tijdens het tellen werd ook duidelijk dat niet elk stembureau dezelfde methode gebruikte. Bijvoorbeeld, het personeel van het ene stembureau schreef op de stembiljetten op een stembureau. Het stembureaupersoneel schreef een nummer op het eerste biljet in een groep om aan te geven hoeveel stemmen een bepaalde kandidaat had ontvangen.

In andere gevallen, terwijl sommige stembureaus de enveloppen met de stembiljetten markeerden, deden sommige stembureaus dat niet om hun inhoud gemakkelijker te identificeren.

Het werd ook duidelijk dat veel kiezers niet wisten hoe ze correct op hun papier moesten stemmen, of ze schreven opzettelijk op het papier op een manier om het ongeldig te maken. Een kiezer ondertekende bijvoorbeeld zijn naam op het stembiljet onder de lijst van een partij. Sommige kiezers markeerden meerdere kandidaten tijdens het stemmen, sommige markeerden een ander deel van het papier nadat ze hun gekozen kandidaat hadden omcirkeld, of schreven buiten de cirkel, onder andere.

Bovendien gebruikten sommige kiezers hun stem om een boodschap over te brengen. Een stembiljet had het woord "corrupt" erop geschreven. Een ander had de woorden "ik ben een slecht persoon" erop geschreven. Een ander had het woord "nee" geschreven.

Tot het einde van deze editie waren ze nog steeds bezig met het tellen van de stemmen. Het Centraal Stembureau zal de officiële resultaten bekendmaken aan het einde van het tellen.